

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SONDAGEN DEN 7 MARS 1920.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGSKOLAN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

Bland Europas Ruiner. Av Eira Hellberg. -:- III. Ungerns Gentleman. -:-

Amiral Miklos von Horthy, som i dagarna valts till ungersk riksföreståndare.

DONAU —

Djupt inne i skrattet och sången och språkets smattrande kastanjetter vaggas tonbruset från Floden. Landets stora åder slingrar sig mellan flacka och höga stränder, bergtoppar och schackt, förbi öde fält och vilda zigenarbyar, rika magnatslott och halvsovande små städer. Och överallt stiger vattnets röst in och vandrar mumlande i landet.

Den vet, när den når Budapest. Då vidgar floden sig, häves bröstet i starkare andetag, dess vattenmassor vältra sig med frigjort majestät och utan att ett ögonblick låta sig hejdas i sin säkra, glidande fart sköljer den förbi huvudstadens höga stenkajer, skummar ilande under de sköna broarnes bågar och framför Gellerts berg gör den en saktande rörelse, innan den varsamt buktar åt sidan genom landytan.

På dess ena sida breder sig det flacka landet med stadsdelen Pest, plebejen och gulaschen. På dess andra stiger rätt upp ur vattnet Budas heliga berg. På den branta och långsträckt bergsryggen som utgör en sammanhängande kedja av självständiga toppar och käglor, bor den gamla och förnäma staden. Främst breder den kungliga borgen ut sig med de många hundra aristokratpalatsen längs gamla trånga gator och lustigt trevliga torg. Helge Stefans kyrka vaktar över stadens ro och nedför den branta bergsryggen sno sig breda och skönt skulpterade trappor, vilkas hundrade och tusende stensteg leda förbi borgprofiler, bastioner och jättestatyer mot guldstucksgrund.

En gång under turktiden fördes en kristen munk upp på en av de många bergskägglorna och störtades bunden ned i floden, som sköljer dess fot. Efter martyren döptes berget till Helige Gellerts berg.

Men när gudsmannen gick under i vågorna, öppnades djupet och en klar källa sprang i dagen, ut ur bergets egna innandömen. Det är en undergörande källa, som skänkt hälsa till milliarder sjuka.

Ty under Donau löpa vulkaniska vattenströmmar, som på stränderna överallt ha naturliga eller konstgjorda utflöden. Så långt

historien går tillbaka, ha folken känt till dessa källor. Romarne hade några av sina berömdaste badorter här vid Donaustranden och turkarne buru traditionen vidare. Det finnes ståtliga romerska och turkiska bad kvar, vilka än i dag begagnas. Men över S:t Gellerts källa ha ungrarne själva under kriget byggt upp ett praktfullt badhus och hotell, ett av Europas bäst inredda sanatorier. Vattnet är rikt på radium, från hela världen strömmade i fredstid sjuka till Budapests vulkaniska källor.

Men nu är S:t Gellerts hotell ett Ungerns klappande hjärta. Till det strömma alla ungerska tankar, önskningsar och välsignelser. Från det strömma nya tillbaka ut till de allra avlägsnaste delarne av statskroppen.

Den som på natten kommer till Budapest, behöver icke fråga efter det. Mörkret i staden är djupt. Mellan husblocken bryta sig gatorna fram och rinna samman i öppna platser, fyllda av dunkel. De enstaka lyktorna lysa på så långt avstånd från varandra att de blott fördjupa nattens mörker. Det är som vore staden en urhåkad gruvkittel, i vilken alla skuggor störtade ned och famnades. Husen stå och tiga, men de äro havande med hemlig vända.

Fru Magda von Horthy.

Mumlet från floden får vandra gata upp och gata ned och stadens själ håller andan —

Men genom natten lysa vakna ögon ut över rädsans och fasans stad. Genom fönstren i Helige Gellerts palats strömmar ett strålande ljus: stilla, fasta, osvikliga punkter av klart, vitt ljus. Hela natten lysa de i trogen vakt.

Och när en sömlös borgare kastar en blick ut i mörkret och blir varse ljusen, säger han sig lugnad: Horthy är där.

Det som i de mörkaste hörnen går och lurar, stannar tveksamt och mumlar: Horthy är där.

Den tveågsna ententen uppe i hotellvåningarna kisar ut genom jalousierna och konstaterar med en viss blandning av lättnad och förvirring: Horthy är där.

Och mumlet från Donau, som vandrar genom gatorna, börjar nynna en sorlande sång om tusenårig seger: Horthy är där.

Horthy.

Ungerns gentleman.

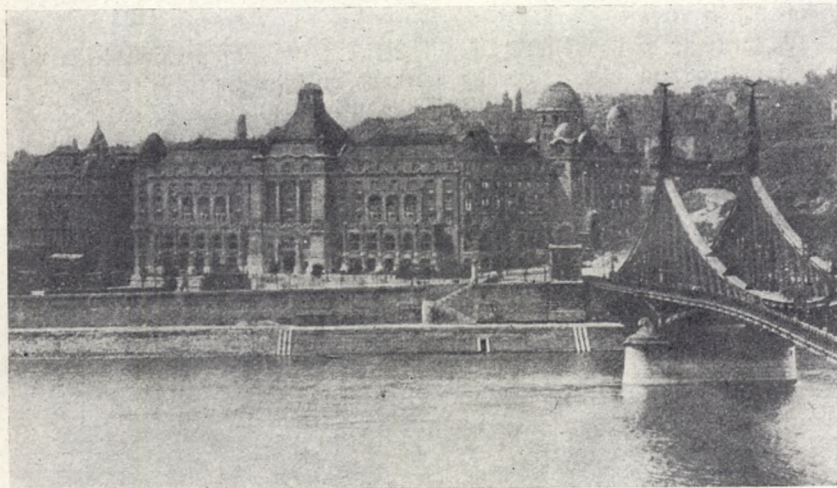
Miklos von Horthy rider i amiralsuniform in i Budapest i spetsen för nationella armén.

blicket ej hade rätt namn för sig själv, men som snabbt nog kastade folket in under en proletardiktators välde.

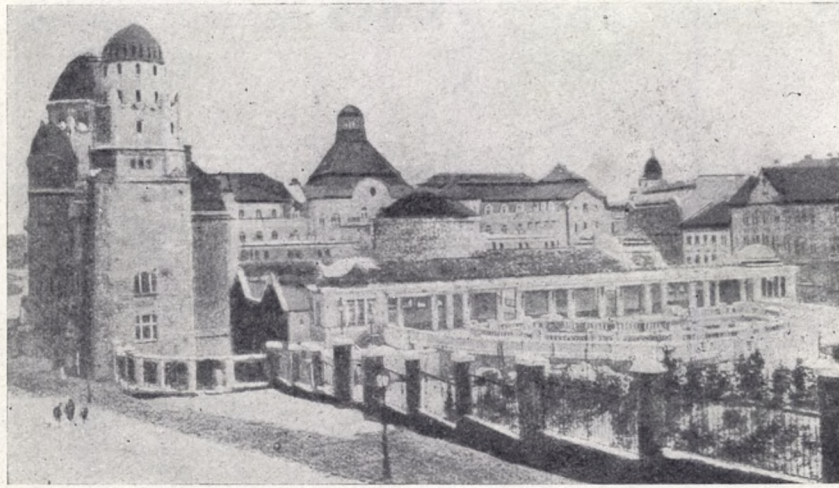
Det var icke ungerska arbetare, som förde skräckregementet i Ungern. Under kriget ha

De stulo i kontanter, livsmedelsförråd och värdeföremål 38 miljarder kronen, misshandlade invånarna och drevo dem från sina hem och inkomstkällor. Ententen begynte blygas för sin vapenbroder och begärde, att han skulle

sinnelag. Man hade förutsett det och de judiska kretsarne, som i Ungern äro helt olika våra, ledde skickligt och samvetslöst lidelserna i en för dem förmånlig riktning. Judar kommo icke till skada under plundringarna. Det var kristna ungrare, som fingo böta med gods och liv. När rumänerna marscherade in och gjorde slut på terrorn, togo judarna icke glatt emot dem. Men de behöll dem i det längsta, ty då de sågo att bolsjevismen hopplost slagits ned, begynte de ängslas för ungrarnes hämnd. Ungrarne hade fått ögonen öppna för den judiska stammens sluga politik och med rätta befärade judarna oroligheter, riktade mot dem. Rumänerna foro fram i landet på ett sätt som trotsar all beskrivning.

Gellerthotellet sett från Peststranden.

Gellerthotellet med badet.

Han, som stampade en nationalhär ur marcken och kastade undan den djupaste förnedringen för landet.

Han, som omutligt håller ordningen vid makt och stryper upproret, vare sig det kommer från röd eller vit.

Han, som är vilopunkten för ungerska sinnen och samlar partierna, emedan han är den ende, som icke söker sitt eget.

En hederlig man.

Vilket är en sällsynthet i dessa tider.

Ungern är ett land, som icke har stor släktskap med något annat i världen. Det har i tusen år varit skiljemuren mellan österns och västerns civilisation och i sig upptagit strömningar från båda. Följden är en sällsam blandning av occident och orient. Det är tröskeln till och från Europa.

Budapest är landets centrum. Den ungerska rasen idkar företrädesvis jordbruk i stor eller liten skala, och dess herreklass tjänar i armén. Handel och näringar ha legat i judiska händer. Men genom att ungrarne bo strödda ut över landsbygden på slott, små och stora gårdar, har städernas liv legat nere. Endast Budapest, centralpunkten för järnvägsnätet och handeln, utgör ett undantag. När kriget slutade med allmän anarki och trupperna vände hem, möttes de av en välorganiserad bolsjeviktrupp, som väl i första ögon-

de judiska handelsmännen vunnit milliarder. Dåliga leveranser äro ju ett milt medel att bli rik på och soldaterna, som först vid hemkomsten fingo vetskap om vad som skett och huru deras familjer levat, voro icke av barns

lämna landet. Men då stego judarne fram och anhöllo om rumäniskt skydd: så länge rumäniska trupper funnos där kunde de vara trygga för ungrarne och genom förmånliga affärsöverenskommelser kunde de med rumänerna föra en angenäm samvaro. Ententen måste tiga.

Det var då, som Horthy steg fram och sade, att han åtog sig att garantera ordningen i landet. Han fordrade av ententen, att den skulle förmå de rumäniska trupperna att utrymma Budapest och närmaste området mot att Horthy och den av honom skapade nationella armén — armén med örnfjäders i mössan — skulle garantera, att ingen laglöshet mot judarne skedde: ingen program.

Horthy var amiral, chef för österrikisk-ungerska stridsflottan, känd som en beslutsam och pålitlig man och älskad av officerare och menige. I tider av kaos och utmattning blev han den, vilken gick före allt folket och orädd, med en vilja av stål och ett hjärta av guld, ropade den samlade lösen: Ungern!

Och bland det europeiska ruingruset är han en ädelsten som man glädes över att oförvarandes finna.

På natten drogo rumänerna ut ur Budapest och nästa morgon red Horthy i spetsen för sin armé in i staden. I amiralsuniform till häst fram till parlamentets trappa, vid vars steg ännu blodspår klubbade efter de sist mör-

Ingången till badavdelningen.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA—DI—ON — Vetenskapligt

Grånad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

dade och kring vars pelare ännu repstumparna hängde kvar efter de sista offentliga avrättningarna. Där mötte honom stadens kvinnor och lämnade i hans händer Ungerns fana.

Han kysste dess flick och svor att dö eller segra med den.

Det var en underlig tystnad över landet i de dagarna. Jag såg människor gå gråtande på gatorna, omfamna och kyssa varandra mitt emellan snyftningar och skratt. Och plötsligt förskräckta skynda bort, rädda för sina egna känsloutbrott. De gingo och darrade för sin egen glädje. Och för Horthys liv.

Men han darrade icke.

Säker och målmedveten grep han tag i statsrodret. Han är ingen diplomat, han är för öppen och omisstänksam och går blott de raka vägarna. Han låter ministrarna tala. Men om det synes spår av något, som kan äventyra lugnet och den kloka politikens utveckling, griper han in med järnhand. I Ungern fanns varken statsform eller stats-

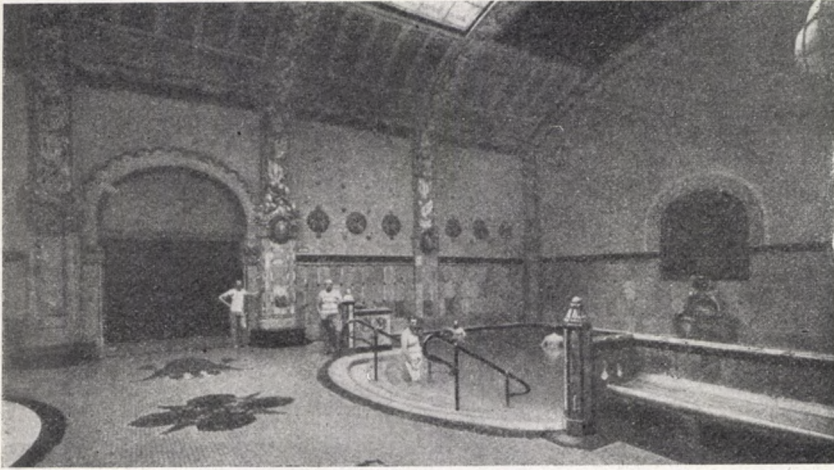
Vinterträdgården.

pest, klädda i officersuniformer. De sökte tränga in i Gellerthotellet och personligen få tala med överkommendanten. Men man var försiktig — och det uppdagades, att de voro försedda med förgiftade nålar och att en i detalj utarbetad plan förelåg, enligt vilken Gellerthotellet, kungaborgen, Stefanskyrkan och operan skulle sprängas i luften samtidigt som Horthy mördades. En av anstiftarna var en

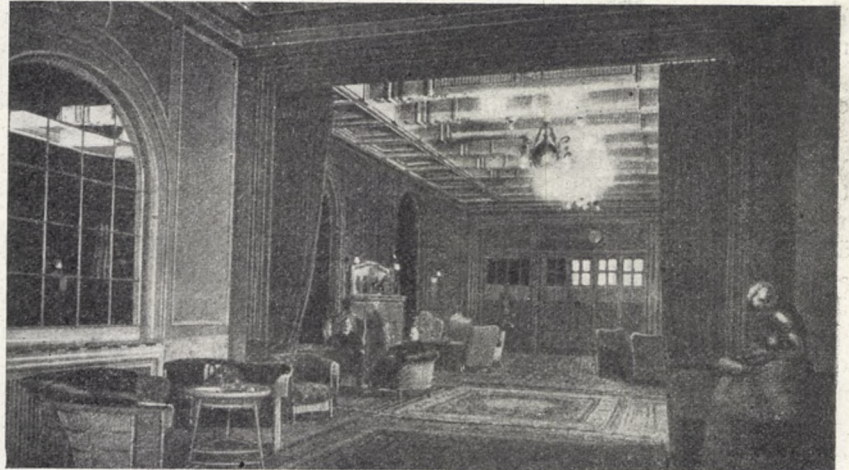
i hans följe, under engelskt sigill, befann sig en massa bolsjeviklitteratur, tryckt på ungerska. Mr Eliot blev synnerligen häpen över att ha smugglat in både det och en bolsjevik därtill och Horthy förklarade mig, att han ansåg mr Eliot personligen utan skuld i saken.

Men Horthys ställning är inte utan sina faror och med det obekymrade förakt han hyser för dessa faror förstår man, att hans hustru lever i en ständig ångest — en ångest, som hon dock dagligen tränger tillbaka för sin mans och sitt lands skull.

Hon har till sitt förfogande en liten trång, smal salong. Där hänga patriotiska kransband över lampettarmarne, textade adresser på pergament, naiva brev från landsbefolkningen och klangfulla verser i konstfull sirning sitta fästade på väggarna. På det lilla bordet framför soffan ligger ett kvinnligt handarbete och hela omgivningen är så stilla, avskild, fylld av ro och behag, att man förstår den suck av vila, Horthy utandas

Lilla simhallen för herrar.

Lilla hotellhallen.

överhuvud. Den verkliga makten ligger i den militära makten, i Horthys hand. Han är den fasta punkten.

När man träder in i Gellerthotellet småler man ovillkorligen. I dess arkitektur, färger och inredning har hela Ungern runnit in och blivit ram kring sin okrönte kung.

I portarnes stenvallv stå sköna kvinnogestalter och le med sina lockande ögon ur stensens massa. Slösande stora hallar och salar med asiatiska mattor, äkta, jättestora gobelänger, sköna nakna marmorstatyer och på väggarna mot matt guld figurstora praktbilder ur historiens kamp och glanstider. En obeskrivlig blandning av Österns prakt och Västerns förfining, samma blandning som hos folket och kulturen. Den förnäma kavaljeren på guldgrunden i Gellerthotellet är en sagan man och i den sagan djupna skuggorna från Asien och Europa.

Det råder därinne ett rörligt liv. Hotellet är fyllt med militär från golv till tak. Ingen får passera genom hallen utan att ha erhållit en legitimation från militära polisen i portierlogen. Horthy bor med sin familj två trappor upp och i förrummet till hans våning hålla detektiver vakt.

Nyligen planlade på ryskt initiativ några judar i Wien en mordkomplott mot Horthy. Fyra semiter reste på falska pass till Buda-

pest, klädda i officersuniformer. De sökte tränga in i Gellerthotellet och personligen få tala med överkommendanten. Men man var försiktig — och det uppdagades, att de voro försedda med förgiftade nålar och att en i detalj utarbetad plan förelåg, enligt vilken Gellerthotellet, kungaborgen, Stefanskyrkan och operan skulle sprängas i luften samtidigt som Horthy mördades. En av anstiftarna var en

Ungefär samtidigt kom en medlem av engelska underhuset, mr Eliot, till Budapest och

i det ögonblick han står säker innanför dörren, fri från de tusen göromålen och människorna.

Det är här uppe jag oftast njöt av dessa båda präktiga människors sällskap.

Magda von Horthy är en lång, smärt kvinna med stora, självfulla ögon i ett regelbundet skönt ansikte och ett väsen, präglad av en flickaktig enkelhet och flärdfrihet. Hon är mor till tre halvvuxna barn, dotter till en borgerlig jordmagnat och har som sin mans hustru bott i många länder. Hans ställning som hög sjöofficer höll honom i Konstantinopel, i Wien, i Pola. Hon har följt honom på hans resor, talar fem, sex levande språk och är en otadlig värdinna. Men sällskapslivet roar henne icke. Hon är nu den första damen i landet och hon bär för sin mans skull de många sällskapsplikterna, de oräkneliga tillställningarna för välgörenhet, patriotism och politik. Men hon är en hemkär kvinna, som är lyckligast hos man och barn. Och ångslan för honom lämnar henne aldrig. Hon lyser upp i lycka då mannen är säker innanför hennes dörr och ehuru hon för hans skull modigt ler, ser hon långt efter honom, då han åter lämnar henne.

Horthy — Miklos von Horthy, är en man av medelhöjd, kraftigt byggd och axelbred med en hållning, spänstig som en stål-

Stora vänthallen i badhuset.

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

FEMTIO ÅR HA DEN 2 MARS FÖRFLUTIT sedan föreningen S. S. B. grundades, vilken förening under detta halvsekel gjort utomordentligt mycket gott i det tysta. Det var en ung fru, som tog initiativet därtill, fru *Blanche von Sydow*, maka till kapten Fingal von Sydow i Stockholm. Hon brukade samla sina vänner omkring sig och vid en sådan sammankomst föreslog hon, att man skulle förena nytta och nöje och arbeta för ett visst mål. Målet skulle vara beklädnad åt späda barn: därav föreningens namn — Späda barns beklädnad.

Detta blev första upprinnelsen till föreningen, som allt sedan dess arbetat med det behjärtansvärda målet för ögonen. Bland de då närvarande var även nuvarande doktorinnan Ahrén i Uppsala, vilken allt från första stunden varit medlem av föreningen och ännu tillhör densamma.

Medlemmarna samlades en gång varje vecka hos fru von Sydow och under några timmar arbetades flitigt och oräkneliga små plagg kommo därunder till. Medlemsavgiften var två kronor per år samt frivillig arbetskraft. Dessa syftnar blevo till den rikaste välsignelse för de många fattiga mödrar, som icke hade råd att skaffa kläder åt familjens små nykomlingar. Tusentals barn ha under den gångna tiden fått den första beklädnadshjälpen från föreningen, vars medlemsantal alltjämt ökades med åren. Det var just icke många utomstående, som kände till föreningen, ty dess medlemmar arbetade

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

Blanche von Sydow.

Anna Glasell-Andersson.

alltid under mycket anspråkslösa former och de goda gärningarna gjordes i det tysta och fördolda. Föreningen är ännu efter dessa femtio år lika

livskraftig, som då den stiftades och fru von Sydow är alltjämt dess ledande kraft. Hennes intresse för saken har icke slappats under årens lopp, hon arbetar alltjämt lika ivrigt för de små och ringa i samhället, för alla som behöva hjälp på ett eller annat sätt. Hon har ett långt livs rika erfarenhet bakom sig, sin ännu varma och sanna entusiasm för sitt livsverk: hjälparbetet bland de fattiga och behövande och detta gör hennes arbete ovärderligt för alla, som deltaga däri.

Professorskan *Anna Glasell-Andersson*, professor Gunnar Anderssons maka, avled härom dagen i lunginflammation efter blott några dagars sjukdom.

Med henne gick en i många avseenden märklig kvinna ur tiden. Som privatist i Malmö tog hon år 1885, ett par och tjuo år gammal, studentexamen, då ovanlig för kvinnor, och kom sedan som med. kand. i Lund att tillhöra den första lilla skaran av medicinskt bildade kvinnor. Vid sitt giftermål avbröt hon emellertid studierna.

Anna Glasell gömde en eldsjäl, brinnande för allt rätt och gott samt ömsint mot de fattiga och undertryckta, under ett ovanligt tillbakadraget yttre. Under kriget blev hon, trots sin blyghet, den drivande och sammanhållande personligheten hos oss för vad som här gjorts för det sargade Belgien. Bl. a. upprättade hon för insamlade medel en svensk koloni i Schweiz för nödställda belgiska barn.

ffjäder. Hans ansikte är skarpt markerat, hans haka är envis, hans mun beslutsam, hans ljusblå ögon ha en klar och fast blick. Man tror i första ögonblicket att han är en hård man, men då man sett det känsliga minspelet kring munnen och godheten i hans ögon blir man varse att han främst är en godhjärtad människa.

Men han är från topp till tå en man. Och en gentleman. Han kan hålla en sträng disciplin. Men han utövar ingen terror, varken vit eller röd. Till beaktelsen är han protestant, till yrket amiral, till nationalitet ungrare av det europeiska slaget. Han är klarögd, ärlig och rakryggad, en dålig diplomat och en god soldat. Beredd att tro folk om gott och än mer beredd att dö på sin post.

En afton kom han in till oss och sjönk med en suck mitt emellan skratt och beklagande ned i soffhörnet.

Folk ha verkligen logik, sade han. Jag har just haft en deputation från socialdemokraterna här. De beklagade sig över att deras valagitorer bli utkastade av bönderna, när de skola hålla kandidattal för dem och så begärde de av mig att jag med militär skulle tvinga bönderna sitta stilla och höra på dem.

Men mina herrar, sade jag. Det skall ju vara fria val. Om de inte vilja höra på er, så vilja de inte. Inte skall jag väl tvinga en politisk uppfattning på väljarna?

Jag frågade honom vad han hade för politisk uppfattning.

Ja, sade han. Inte är jag reaktionär. Det sprider man ut, men det är orätt. Jag är icke emot socialdemokraterna utan emot socialdemokratiens dåliga ledare. Jag fordrar, att mitt folk och dess demokratiska strävanden skötas av kloka och ärliga människor. Det är sanning, att vi ungrare begått fel. Kapitalet låg i orätta händer. Ungern hade blott herrar och bönder och i klyftan mellan dem trängde sig främmande judiska element in. Bolsjevikerna här voro ju organiserade och framdrivna av judarne. Och ett slikt elände som här var vill väl ingen ha tillbaka. Vi skola på en lugn lagstiftnings väg hederligare ordna egendoms- och maktförhållanden. Men ingen terror. Jag tänker stanna på min post så länge jag behövs. Jag skyddar den regering, som går raka vägar — slår den in på sidovägar griper jag in. Ty min uppgift är landets väl och nationens enande. Men vi måste nu också bygga upp oss inåt. Vi ungrare ha varit dumma i handelssaker. Förr var det icke en gentleman värdigt att göra affärer.

Det skall nu istället bli oss en heder. Vi måste rycka upp oss och erövra oss vårt eget land i det inre. Den judiska moralen och kulturen skola judarne behålla, vi måste låta vår egen göra sig gällande. Vad vi också måste se till att det ändras på är kedjehandeln. Vi måste oskadliggöra de många mellanhänderna, som med oskäligen vinst fördyra alla livsmedel.

Men aldrig med våldsamhet. Icke så länge jag finnes, får det ske. Vi äga rätt till vårt land och vi skola besitta det. Judarne få söka sig annorstädes hän. Men i frid.

Hans ord passa till allt vad jag hört om och sett av honom. Det råder ett stort hat mot judarne och de ha redligt förtjänt det.

Men en natt klädde några officerare upp en jude, därför att han var jude. Den slagne skrev till Horthy, att antagligen några personer som ej hade rätt till det, begagnat sig av hans armés uniform och i skydd därav begått våldshandlingar.

Horthy svarade omgående att han vid undersökning av saken tyvärr erfarit, att det verkligen var officerare, som förgått sig, att han straffat dem och att han personligen bad om ursäkt för att sådant kunnat passera.

Bönen.

Den är ej knäfall eller knäppta händer,
ej ord utav en läxa som man lär.

Nej, bönen är
det stilla ljus, man i sitt hjärta tänder,
när Evighetens ande gästar där.

Den sanna bönen fordrar ej att höras.
Man undrar blott att vägen ej är skum.
Man står där stum,
och känner alla stora tankar föras
som blomsterdofter genom själens rum.

RAGNAR JÄNDEL.

Och vad än det judiska elementet politiskt tänker om mannen i Gellerthotellet, men det erkänner, att han är en gentleman.

Folkförsamlingen har skridit till val av ett provisoriskt statsöverhuvud. Kungavalet blir när landet fått fasta gränser och yttre ro. Nu behöver landet en riksföreståndare, som med fast hand kan föra statsskeppet i hamn.

Det finns en man, kring vilken alla förtroendefullt samla sig, emedan han är "en hederlig karl":

Horthy.

Hans soldater sova på träbritsar i oeldade kasernsalar och själv sitter han som sina officerare i överrock i arbetsrummet, ty det finnes icke bränsle.

Men han sänder till svenskarne denna hälsning:

"Vi stå i Europa utan släkt och vänner. Måhända är detta en orsak till att vi ungrare svårast träffats av världskriget. Icke endast i så måtto att vi i jämförelse med de andra länderna förlorat ovanligt mycket blod, utan att vi också finansiellt gått under och nu skola sönderstyckas. Den knappt livskraftiga resten av vår nation hade att utstå den livsfarliga sjukdomen bolsjevismen. Det bevisar en inre energi och livskraft att vi överlevde den. Kommunismen är en idealisk lära, som emellertid förutsätter att människorna icke äro vinningslystna utan osjälviska halvgudar. Men den är också en lära, som med elementär lidelse rycker de vinningslystna med sig — till dess den allmänna ruinen kommer med ett katastrofartat uppvaknande.

Akte sig varje nation att leka med detta akuta problem!

Nationernas förbund bevare i mänsklighetens intresse de enda medel, som skydda mot denna feber:

Allmän arbetsmöjlighet, vilket tillfredsställer och lugnar massorna,

Ordningen och säkerheten, för vilka blott en disciplinerad och stramt organiserad armé kan sörja.

Horthy,

Amiral. Överkommendant för den nationella, ungerska armén."

Så länge Horthys ljus lyser ut i den ungerska natten äger landet säkerhet, lugn, rättfärdighet, ordning.

Ty han är en gentleman — och en man. Och Donaus vandrare sorl nynnär in över landet — ända in i de av fienden besatta provinserna: *Horthy är där.*

Bomullstyger = Möbetyger = Gardiner

Prover på begäran. * * *
Precisera vad som önskas.

* Konstfliten, Göteborg.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiskt hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber à Kr. 1.50 och 80 öre.

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

SUZETTE HADE JU REDAN I SKOLAN föreläst "Valdemar den store og hans Mænd", vilken bok väl alltid skall komma att behålla sin dikteriska betydelse. Nu läste jag Ingemanns prosaromaner: *Valdemar Seijr, Erik Menveds Barndom, Kong Erik og de Fredløse, Prinds Otto av Danmark*. Sällan ha de stora dikterverk, som jag senare kom att älska och förstå, gjort ett så gripande intryck på mig, som Ingemanns romaner gjorde, då jag var femton—sexton år.

En gång sade en dam till mig: "Det är för att du är så ung, som du är så hänryckt över de där böckerna. När du blir äldre, kommer du att inse, att de inte alls höra till det bästa!" Naturligtvis trodde jag, att hon hade upprörande orätt, och dessutom smärtade mig hennes uttalande djupt. Jag var vilt förälskad i Ingemanns romaner, och när man är förälskad, kan man icke upptäcka någon brist hos det älskade föremålet. Jag ville uttrycka min gränslösa tacksamhet till den diktare, som hade skänkt oss något så härligt, och då den dag närmade sig, då Ingemann skulle fylla sjuttio år, talade jag med några väninnor om möjligheten att få till stånd en hedersgåva till honom. Som en löpeld gick denna tanke vidare, och snart måste vi utbyta vår skrivna inbjudning mot en tryckt, då hela landets ungdom ville vara med. Vi fingo mycket pengar insamlade, och för dem beställdes ett guldhorn, vartill modellerades små figurer, föreställande de mest framstående personerna i Ingemanns romaner. Två "underjordiska" buro hornet, som småningom pryddes med ädelstenar. Det hela blev, som jag minnes det, mycket vackert, och då dagen kom, gav änkedrottning Caroline Amalie av den bästa Johannesberger ur sin källare för att fylla hornet därmed.

Så utvaldes ett dussin unga damer, och en strålande majdag åkte vi på tåget ut till Sorö för att överrätta hornet åt Ingemann. En äldre dam var med som "förkläde", och man kan nog förstå, att det var ett muntert sällskap, som blott bestod av unga flickor, av vilka den äldsta knappt var sexton år, som togo plats i en tredje klassens kupé. Mitt i kupén satt en tjock, äldre herre, och då hans stora person skilde oss väninnor åt, bad vår beskyddarinna, om han kanske ville ha den godheten att flytta sig litet. Hon fick ett bestämt svar, yttrat på det mest lakoniska sätt, i det han blott svarade: "Jag rör mig inte!"

Icke ens det oemotståndliga, undertryckta skratt, varmed hans artighet hälsades, gjorde intryck på denne jätte, som förblev sittande, orörlig som en klippa, mitt i vågskvalpet av alla oss oroliga flickor.

Den gången kunde ens hjärta slå, hamra av förväntan och lyckliga aningar, blandat med en bävande ångest.

Hela Sorö var i festskrud. Mot de ljusgröna bokträden fladdrade de röda dannebrogflaggorna från alla hus och trädgårdar. Man anvisade oss ett rum, där vi kunde ordna våra dräkter och vårt hår, och så begåvo vi oss ut i procession. Jag hade då för tiden en förskräckelse för att "komma i tidningen" och ville därför mycket ogärna vara den, som överrättade hornet, varför jag övertalade en av de andra unga flickorna att också hålla i det. Sedan kunde jag med sanning säga, att jag endast hade hållit i yttersta spetsen av det.

Akademien var stängd. Skolan hade lov, och då vi kommo till Ingemanns trädgård,

stodo akademiens elever uppställda med Peter Heise som anförare och stämde upp en sång, vars ord voro skrivna av en bror till diktarens Paludan-Müller med musik av Heise. Den började:

*Her sidder den gamle Sanger
i Lunden og hviler ud.
Har alt hvad hans Hjerte forlanger,
sin Harpe, sin Barndoms Brud.*

Det var bävande högtidligt.

Framför trädgårdsdörren stod Ingemann, klädd i sin sida rock med stora armar och den lilla svarta kalotten, som var hans ständiga dräkt; och vid hans sida hans hustru, späd och liten, med stora, mörka ögon, inhöljd i en slöja, nästan som en nunna. Runt omkring dem de sjungande gossarna och en oöverskådlig människomassa både i och utanför trädgården. Då sången var sjungen, och Ingemann hade mottagit hornet, tackade han, rörd och älskvärd. Vårens glans låg över oss, och vi kände det alla som ett lyckligt ögonblick.

Sedan blevo alla de unga flickorna och en del andra gäster inbjudna till frukost i Ingemanns hem, och vi tyckte, att vi upplevde en fortsättning av hans romanser. De stora rummen hade kulörta bågfenster, genom vilka ljuset föll färgrikt in. Där var en egendomlig kylig luft, blandad med blomsterdoft från trädgården och Ingemann själv gick omkring och skålade med oss.

Man kritiserade icke ens de stora tavlor, som prydde väggarna, och som voro målade av fru Ingemann. Hon var nämligen målarinna och outröttlig i att utföra stora altartavlor med många figurer, som alla motsvarade hennes ideal: "En mun kan aldrig vara för liten, ett par ögon aldrig för stora", lär hon ha yttrat. Det var mest bibliska ämnen hon behandlade, och hon skydde icke de svåraste uppgifter. Sålunda föreställde en tavla: "Återseendet i evigheten efter yttersta dagen", där det var myllrande fullt av stora figurer, alla med enormt stora ögon och små, små munnar, omgivna av en ljusblå, vaporös atmosfär.

Fru Ingemann, som jag förresten icke kände personligen, var en fin och djup själ men utan konstnärlig begåvning. Hon trodde antagligen, att hennes målningar återgävo hennes tankar, men det hände här som så ofta att "idealet gick under i välmening."

Ingemann, som hyste en tillbedjande kärlek till sin hustru, såg också hennes tankar och känslor genom hennes arbeten och förklarade dem för oss med vördnadsfull beundran.

Med anledning av Ingemanns högtidsdag fick jag ett brev från honom, som ju gjorde mig mycket lycklig.

*

Medan vi bodde på Österbro började jag taga spellektioner för fröken Anna Bruun, senare bildhuggare Wilhelm Bissens andra hustru, och jag kom nu in i musikens rika värld.

Jag hade lättast för att uppfatta Bach och Beethoven. Chopin bedärade mig, men hans teknik föll sig svårare för mig. Egentligen tror jag aldrig, att någon har kunnat spela Chopin utom han själv. Visserligen förefaller mycket i hans kompositioner som improvisation, men det omsorgsfulla angivandet av alla tecken visar dock tydligt, med vilken noggrannhet han ville ha allting återgivet. Under den ögonskenliga stora friheten finnes en stränghet både i tankar och form, som med största uppmärksamhet måste iakttagas. Den godtycklighet, varmed de flesta pianister utföra Chopins musik, ger blott ett löst och oriktigt begrepp om mästarens idéer.

Chopin är nog, som Rubinstein uttrycker det i *Die Musik*, 'pianoets själ'. Han har, som ingen annan, förstått att locka underbara klanger ur detta instrument, och hans musikaliska idéer strömma med en så stor rikedom, att han har råd att kasta bort ett skönt tema efter att endast ha använt det en gång (som t. ex. början av hans pianofantasi). Hos ingen annan finner man denna underbara blandning av slavisk passion och originalitet och fransk elegans.

Bach och Beethoven voro visserligen större andar med mera gigantiskt tankedjup, men det är ett stort misstag att anse Chopin som blott en briljant salongs-kompositör. I min ungdom var det icke fritt, att man icke såg en smula förnämt inskränkt på denna spontana tondiktning och icke fann honom tillräckligt "gedigen".

Medan jag helst sysselsatte mig med musik och fick några privatlektioner i franska och engelska, var det ännu en sak, vari jag fick undervisning, nämligen dans.

Bredvid oss på Österbro bodde den rika grosshandlare Vaage-Petersen. Hans son skulle ha danslektioner, och ingen mer eller mindre än själva balettmästare Bournonville engagerades som danslärare. Herr Vaage-Petersen anmodade flera av de unga flickorna och gossarna i grannskapet att delta i danslektionerna, och jag var nog lycklig att också få lov att vara med.

Danssalen var ett vackert rum med parkettgolv, venetianska ljuskronor och stora speglar mellan väggarnes pelare. Man blev högtidlig till mods, då man kom dit in.

Bournonville gjorde ett starkt intryck på mig. Först och främst var han ju min lärare, och på den tiden hade man en självskrivet respekt för den, som skulle vara ens lärare. Men Bournonville hade dessutom något mycket imponerande i hela sitt uppträdande. Man såg genast, att han icke hade endast danskt blod i ådrorna. Hans hållning och toalett voro av utsökt elegans utan snoberi. Han var lång och smärt med en utmärkt vacker figur och regelbundna anletsdrag. När han lärde oss dansa française och menuett, deltog han själv i dansen, ja, han lärde oss till och med att niga, vilket icke gjorde det minsta komiska intryck, fastän han var klädd som gentleman i full dress.

Medan han undervisade oss, talade han hela tiden, och lärde oss mycket genom sina yttranden. Som exempel på, hur vackert en dam kunde niga, anförde han änkedrottning Caroline Amalie.

"När hon går ut ur en sal och niger för sällskapet, tror en var, att det är till *honom* hennes hälsning är riktad!" Och så neg Bournonville och såg lätt på envar av oss.

(Forts.)

Anna Bissen, f. Bruun.

Äkta Spets- & Sidendepôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 19700.

2 tr. HISS.

Räkns. O. 436.

Äkta Spetsar, Kragar, Motiv,

Handbroderier, Lingerie m.m.

Columbi ägg i dyrtidsfrågan.

Enfaldiga nationalekonomiska funderingar
av DEN INBITNE.

DET FINNS VÄL NUMERA INGEN vettig människa, som sitter och skakar av munterhet över dyrtiden och det låga penningvärdet. Jag skriver "numera", ty gulaschen är ju en utdöende typ, som allt vad den hinner säljer sina skrivmaskiner, amerikanska jalusiskrivbord och pälsbehängda konjunkturfruar för att återgå till sitt förra obemärkta liv bakom sillfjärdingen på Kornhamnstorg eller till hisspojkämбетet i affärs-palset.

Och dock, fastän det stats- och privatfinansiansiella läget är så bedrövligt, som det över huvud kan vara, har jag svårt att hålla mig för skratt. Jag tänker på, att tidens nöd i alla fall givit en av våra mera bekanta nationalekonomer professor Gustaf Cassel tillfälle att utfundera sin vittberömda teori, att dyrtiden och det låga penningvärdet bero på att riksbanken släppt ut för mycket sedlar. Visserligen viskade ett och annat barn i denna moderna version av sagan om kejsarens nya kläder, att det pågick ett världskrig, att importen var så gott som stängd o. s. v. Men den tankfulle professorn hörde inte på det örat, utan utvecklade oförfärat sin genialiska tanke utan ovetenskapliga bihänsyn till den tarvliga verkligheten.

Jag erinrar om dessa kända fakta, icke för att renovera dolores för professorn. Ty det rena tänkandets martyrskap är nog smärtsamt ändå. Nej, jag gör det för att intala mig själv mod att här framvisa vad jag kallar Columbi ägg i dyrtidsfrågan. Ty om en vetenskapsman har rätt att snickra ihop paradoxer, som ingen begriper, så tors väl en lekman, som inte kan mera nationalekonomi än en stuvad lake, framlägga sina enfaldiga funderingar.

Att börja med tänkte jag rent vetenskapligt och teoretiskt, alltså fullkomligt efter Cas-selska tankelinjer. Jag resonerade som så: om allting är tre gånger så dyrt som före kriget, d. v. s. om kronan endast är värd 33⅓ öre, så lät riksdagen besluta och påbjuda, att kronan är värd en krona och därmed jämnt. Alla priser, alla löner återgå till det gamla, så bli vi alla underkastade ungefär samma villkor. Och den, som bryter mot detta bud, varder hängd.

Det är väl enfaldigt tänkt? Ja visserligen. Men låt oss pressa ut förnuftsessentian ur paradoxen. Ty jag är säker på, att den finns där. Att med lagparagrafer hissa upp valutan och pressa ned priserna låter sig naturligtvis inte göra, så länge vi inte kunna isolera oss från omvärlden utan att svälta ihjäl. Men vad som är möjligt och nödvändigt är, att vi var i vår stad leva och verka, som om Sverige vore en slutna handelsstat. Låt idén om den slutna handelsstaten bli en regulativ princip för vårt handlande, och vi skola få se undret: att prisbarometern sakta, men säkert sjunker.

Det här låter ju vetenskapligt och konstigt. Men det är så enkelt så. Regulativet innebär två bud: *lev så billigt du kan för dig själv och ditt hus samt var så billig du kan mot andra!* De gamla kynikernas behovslöshet är väl ett ideal, som aldrig kan förverkligas i denna snöda värld, utan att kulturen på samma gång flyger sin kos. Men det är både möjligt och önskvärt, att vi sträva efter den dygd, som är behovslöshetens belöning och krona: *avtárkeia*. Avtárkeia är självhärligheten och makten hos den vise, sedan han befriat sig från alla jordiska behov. Men om

vi moderna människor också måste ge på båten det mått av självhärlighet, som ligger i avtarkiens begrepp, så kunna vi rädda vår självständighet genom att inskränka våra behov till det minsta möjliga och försöka att stå på egna fötter.

Hur detta skall gå till, är vars och ens sak att experimentera fram. Jag vill här bara ge några antydningar. Du kommer en dag till Nordiska krämriet för att köpa dig en skjorta. Aderton kr. — säger biträdet — och du baxnar, men köper. Nästa vecka är du där igen: Nu kostar dom 27 kr. säger biträdet. Varför? Svar: "Jo, det är höjt nu."

Detta är den mur du ständigt kör huvudet emot: den meningslösa prisstegringen, som synes fungera automatiskt bara därför, att det ligger i luften, att allting *skall* stiga. Nu sättes din avtarki på ett hårt prov. Seg-rar du i kampen, så gör du ett harmset avslag, går direkt hem och plockar ned den spindelvävsomspunna vävstolen från vinden. Och inom några veckor ha dina döttrar i ädel tävlan vävt dig både kulört tyg till skjortor och härlig svensk vadmal till vinterkosty-men.

Detta är bara ett exempel bland många på, att man *kan* värja sig mot oförskämda uppskörtningar. Nu är det min övertygelse, att utvecklingen går i cirkel, och att vi äro på väg ut ur industrialismens ära tillbaka till hemarbetet och handaslöjden. Tidens nöd driver oss därhän. Ingen vanlig löntagare kan snart betala de pris, som devanvettigt uppskruvade arbetslönerna nödvändiggöra å industrialstren. Därför måste vi göra oss oberoende av dem. Fram med vävstol och slända, rulla ned bryggkaret och brygg ditt eget öl såsom dina förföräldrar gjorde, lär pojarna att binda böcker och halvsula sina kängor, använd dina egna ben i stället för spårvar-nar etc., och du skall få se, hur bra det går och hur — poesien återvänder. Men det är inte blott detta. Tiden själv är sådan, att självhjälpen blir ovillkorlig. Om några år äro tjänarinne-lönerna så uppdrivna, att folk av borgerliga villkor inte ha råd att anlita främmande hjälp. Då måste hemmen vara så omorganiserade, att varje familjemedlem presterar ett visst arbetskvantum.

Det där låter ju inte så tokigt, säger jag till mig själv, men hur skall det gå med andens krav? Är det ens rådligt att här ställa upp behovslöshetsidealet som regulativ? Jag svarar i samma andetag: ja visserligen, om man förstår saken icke efter bokstaven, utan efter anden. Det är icke meningen att döda andliga behov, därför att böcker äro oför-skämt dyra. Men titta ett slag på din bok-hylla av gamla goda böcker och var ärlig mot dig själv! Ser du inte, att dina böcker fått ögon och se förebrående på dig, sägande: har du smält oss? Och du måste erkänna, att du under din jakt efter sensationer och säsong-böcker glömt det gamla och goda. När du hunnit så långt i självkänedom, då är din avtarki, din andliga självhärlighet räddad. Du stiger in i den svala kulturvärld du redan äger, djupare och djupare och — förläggar-prisen sjunka sakta och säkert. Sammalunda med teatrar, konserter och annat slikt. Även där finns mycken tom lyx, som du kan und-vara. Minska omfånget, och du fördjupar innehållet till förfång för krämarsjälarna, men till evärdlig behållning för din egen själ.

Och för det andra och sista: när du själv säljer ditt arbetes frukter för att kunna leva, sälj dem så billigt du kan! Om alla följa ditt exempel, så måste prisnivån gå ned. Detta är den svåraste punkten: att övervinna tvångs-tanken, att man måste tjäna mer och mer. Och det är svårt att förstå, hur man skall kunna bryta den välförstådda egoismen utan

hjälp utifrån. Jag har ett paradoxalt förslag, ett råd till tidens filantroper och donatorer: låten de fromma stiftelserna, som ihågkommas i alla testamenten, reda sig själva några år och grunden fonder, vilkas avkastning går till hand-lande, industriidkare, konstnärer och diktare, vilka förbinda sig att sälja sina produkter till de priser, som gällde före världskriget.

Jag hör, hur ni skrattar, käre läsare, och muttrar: Var så god, och börja själv, hr kann-stöpare och världsförbättrare! Ja, det är just det jag har gjort. Jag har räknat ut, att en lösnúmerköpare får det hav av livsvisdom, som detta kåseri representerar, för några ören, och då får han alla annonserna på kö-pet. Gack du och gör sammalede!

Pendylen.

VAD DÄR VAR ENSAMT I DE HÖGA gamla rummen. Det rörliga livet därutanför trängde bara som ett avlägset, dämpat eko in genom de höga, smärutade fönstren — det var som bröts det av och tystnade i de tjocka och tunga draperierna. Därinne gick den gamle doktorn — sorgset och melan-koliskt vandrade han genom de höga rummen, bland alla sina minnen. Framför sina italienska landskap i mörknade färger stan-nade han, regelbundet lika länge framför varje duk, och med ett litet trött leende såg han på frisens bleknade fotografier. En doft av blommor simmade genom rummen, där icke stegen hördes på de mjuka mattorna, och genom tystnaden förnams endast ett enda ljud: det gälla och hastiga tickandet av skriv-bordets pendyl. Klart och klingande hördes det som den ensamma tystnadens hjärta.

Det var en fin och graciös liten tingest, den tickande pendylen, och hur ofta satt icke doktorn och följde visarens gång över silvertavlan eller de små figurernas lek runt omkring! Det var en ung och leende kaval-jer som sorgsen och svärmisk sökte gripa en ständigt flyende liten herdinna med rodnad på kinderna och ett litet spotskt och gäckan-de drag kring munnen. Ett litet utsökt konst-verk var det: man riktigt hörde hur kaval-jerens hjärta slog, och det var som steg och föll barmens böljegång under herdinnans genombrutna tröja av det tunnaste sachsiska porslin. Över gröna ängar gick jakten i nå-gon leende och ljuvlig vartid, där löven nyss sprungit ut på träden, och det var som rörde de sig och rörde sig högt över en bullrande värld, ty långt nedanför lågo bygdens gator och hus, där mäniskor skytmade här och var. Men det egendomligaste var att konstnären så väl lyckats fånga rörelsens smidighet och lekfulla lätthet att de verkliga fingro liv och tycktes röra sig, när man betraktade dem en stund. Det var riktigt underligt att ej den fina spetskragen kring kavaljerens hals gick sönder under jakten. Men hur han bad och be-vekte och ansträngde sig och ibland nästan tycktes fånga henne, log hon ständigt allt mera gäckande och vek behändigt undan och kjortelfällen snuddade vid gräset. Runt, runt gick jakten och när man sett på den länge, tyckte man nästan att kavaljerens blick blev alltmera brännande och mörk och hennes allt-mera spotsk och avvisande.

I timal kunde den gamle doktorn bli sit-tande och se på den lilla tingesten, som han köpt en gång för länge sedan i en gammal lumpbod i Milano. Timmarnes silverslag dall-rade tid efter annan, medan jakten pågick lika hopplös, lika oföränderlig och med sitt trötta leende på läppen återtog doktorn sin vandring genom de tysta rummen.

Klart, gällt och skärande genljöd pendy-lens tickande genom den ensamma tystnaden.

HJ. LUNDGREN.

Scen ur skådespelet "Struensee" på Svenska teatern. 1. Struensee, hr de Wahl. 2. Drottning Caroline-Mathilde, fru Tora Teje. 3. Christian VII, hr Gösta Ekman. Alberg & Preinitz foto.

RICHARD WAGNERS EROTISKA TONDrama "Tristan och Isolde", som varit försvunnet från repertoaren under flera år, erhöll föregående vecka en repris å operan med en tysk gäst, kamarsångerskan *Helene Wildbrunn*, i Isoldes parti. Vi ha under krigsåren blivit ganska väl tillgodosedda med utländska sångartister på vår främsta lyriska scen, ibland till förfång för våra egna duktiga förmågor, som oförtjänt måst tråda i skuggan. Men att få mottaga en *Helene Wildbrunn* inom sina murar, kan endast vara en ära för Kgl. teatern och en vinst för publiken.

Hennes Isolde var nämligen alltigenom stor och äkta konst. Vilken tjusande och bärkraftig stämma med brösttoner av den varmaste celloklang och höjdtöner som renaste silver! Läggt därtill en sångkonst, som ingenting saknar av känsla och teknisk fulländning, vidare en dramatisk förmåga, där allt är pulserande liv och sanning i uttrycket samt slutligen en harmonisk gestalt och ett ansikte lysande av intelligens och fågning.

Som höjdpunkter i hennes prestation kan betecknas den stora scenen i första akten, då Tristan och Isolde tömt den mystiska kärleksdrycken; det var ett känslornas gradvisa uppvaknande, som erhöi en betagande tolkning i hennes åtbördsspel, vidare andra aktens stora kärleksscenen med dess flammande extas, och slutligen, som krönet på den konstnärliga byggnaden, sången vid Tristans lik, vars över-sinnligt sköna toner höllo publiken fullständigt andlös.

Hr *Ralf* löste jämväl sin svåra uppgift som *Tristan* på ett vokalt förträffligt sätt, varemot den dramatiska aktionen endast svagt kom Isoldes starka patos till mötes. En karl som får eld i blodet genom en kärleksdryck, bär sig inte så träaktigt åt inför

Medan ridån är uppe.

sin sköna älskade. Kvinnan vill tagas med storm, vet inte hr *Ralf* det. I tredje akten vann dock spelet betydligt.

Utmärkt var frkn *Schillanders* Brangäne såväl i sång som spel och även de manliga birollerna hade goda framställare i hr *Molin*, *Svedelius* m. fl.

Hovkapellmästare *Järnefelt* dirigerade det mäktiga verket och föreställningen blev i stort sett en monstereföreställning, något som publiken också bekräftade genom ett ovationsartat bifall, främst riktat till den celebra gästen.

Tysken *Otto Erlers* skådespel "Struensee", som nu ges på Svenska teatern, slog ganska livligt an tack vare hr *Ekman*s utmärkt karaktäriserade *Christian VII*, hr *de Wahls* med nobless och värme återgivna *Struensee* — en idealmänniska, som historien dock ej vill vidkännas — samt fru *Tora Tejes* av den skäraste poesi omskimrade *Caroline-Mathilde*, galenpannan *Christians* vackra och olyckliga gemål. Pjäsen utgör en tämligen fri behandling av det historiska temat, har flera ur teatersynpunkt tacksamma scener, men höjer sig ingenstädes över fäsörverkets nivå. Hade ej de tre huvudrollerna behandlats så överlägset som här skedde, skulle framgången blivit tvivelaktig. Regi och scenutstyrsel förtjäna också högt betyg.

ARIEL.

När "Romeo och Julia" nyligen återupptogs på Kungl. teatern, hade man nöjet att som *Julia* se och

höra en debutant, fru *Gertrud Rydbeck-Olson*, förut känd och välkänd från konsertstraden. Fru *Rydbeck-Olson* gjorde ett synnerligen gynnsamt intryck. Hennes väl behandlade stämma har en vacker timbre, och hennes sceniska och plastiska gestaltning av rollen var tilltalande, ja, för att vara en debutants förträfflig. Också hyllades hon med ett livligt bifall, som hon emellertid fick dela med den manliga huvudrollens innehavare hr *Stockman*, och med blom-mor en masse, varåt hon kunde glädja sig ensam.

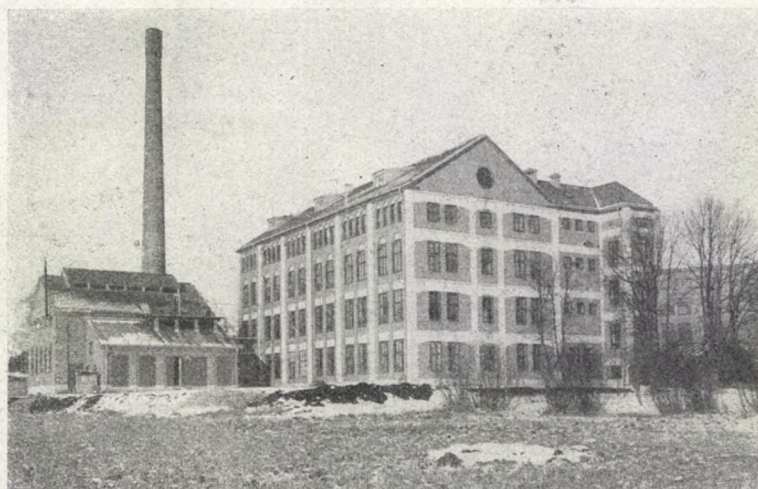
Oscarsteaterns nya Gilbert-operett "Den skönaste av alla" har prägel av att vara ett alster ur en f. ö. skicklig fabrikanter massproduktion: klang och klingklang, vackert ibland, men fort glömt, farsupptåg och då och då en nypa sentimentalitet. Kanske helst minns man *Axel Ringvall* för hans ypperliga komik i en *Berlinfabrikants* lätt fars-mässiga roll. *Elvin Ottoson* var en skön och lättsinnig tjusare och *Otti Pegel* utmärkte sig genom eleganta toaletter och vacker stämma. *Märta Olsson* gjorde lycka i en debut-roll som en täck wiensk "Annerl".

E. TH.

Fru *Ina Lange* från Köpenhamn gav i professor-skan *Calla Curmans* välvilligt upplåtta hem, *Flora-gatan 3*, Stockholm, den 24 febr. en musikhistorisk matiné, den första i raden av en serie på fyra. En tacksam åhörarskara gladdes åt fru *Langes* charman-ta föredragningskonst, som uppbares av esprit gemyt och grundliga insikter. — Liksom denna första skola även de följande föreläsningarna åtföljas av musik och sång samt behandla *Liszt* och *Chopin* såsom konstnärer och kompositörer. De följande matiné-erna äga rum den 2, 9 och 12 mars, var gång kl. ½ 3 e. m. å samma plats.

Där den nya Marabou-

DET HAR SITT INTRESSE ATT, när man håller en chokladbit i hand, kunna erinra sig de olika stadier på förädlingens väg, man sett den genomgå, innan den blev vad den nu är. Den sensationen ha för alltid de, som voro med på den lilla inspektionstur, vartill den nya *Maraboufabriken* i *Sundbyberg* för en tid sedan hade inbjudit pressen. Man fick se, hur kakaobönan från väningen högst uppe vandrade neråt mellan diverse valsar och maskiner, formligen med varje väning, den passerade, genomgående en ny procedur, tills slutligen den färdiga läckra produkten kunde packas in under den dekorativa *Marabou-fågeln* — det unga märket, som redan slagit så starkt igenom. Den stora properhet och hygien, som överallt präglade anordningarna i fabriken och riktigt lyste från de nättunga arbeterskorna, kunde inte heller annat än efterlämna det

Maraboufabriken i Sundbyberg.

chokladen kommer till.

angenämaste intryck hos den, som gärna njuter av den söta varan.

Det är efter åtskilligt förbättrade vetenskapliga metoder, som kakaobönan förädlas vid fabriken. Framför allt lägger man an på att — som sagt under bästa hygieniska kontroll — få fram en dietiskt utmärkt och i övrigt verkligt högklassig vara; och med bl. a. *Marabouchoklad* ha nyligen ett par svenska forskningsexpeditioner utrustats.

Fabriken började driften i september, men omsättningen har redan blivit så stor, att driften med det snaraste skall utvidgas, och trots sin imponerande storlek är den nu färdiga fabriksbyggnaden endast en sektion av det komplex, man så småningom hoppas få färdigt. Den nya svenska chokladfabriken är tydligen ett blomstrande företag.

(Forts. fr. n:r 8.)

Vita Nätter.

— VAD RESULTATET BLEV? JO, resultatet blev, att vi måste börja om på nytt, ty till sist kom jag i dag underfund med att jag ännu icke känner er alls, och att jag betedde mig som ett barn, som en liten flickunge i går. Och naturligtvis visade det sig, att skulden till alltsammans är mitt goda hjärta, d. v. s. jag prisade mig själv såsom det alltid slutar, då vi börja analysera oss själva. Och därför beslöt jag för att rätta misstaget att skaffa upplysningar om er på det noggrannaste sätt. Men som jag icke kan få upplysningar av någon, så måste ni själv berätta mig allt, in i minsta detalj. Nå, vad är ni för en människa? Fort — börja då, berätta hela er historia?

— Min historia? — utropade jag förskräckt — min historia? Men vem har sagt er, att jag har en historia, jag har ingen.

— Hur har ni då levat, eftersom ni icke har någon historia? avbröt hon skrattande. — Alldeles utan alla slags historier! Jag har levat så där, för mig själv, som man säger, jag menar, alldeles ensam, fullständigt ensam, — förstår ni vad det vill säga att vara ensam.

— Ensam? Hur då? Vill ni säga, att ni aldrig träffat någon människa?

— Ö nej, jag träffar nog folk, men ändå är jag ensam.

— Vad, talar ni icke med någon?

— Strängt taget icke med någon.

— Men vad är ni för en människa, förklara det! Vänta, jag gissar det, ni har säkert en mormor liksom jag. Min mormor är blind och släpper mig icke ifrån sig så länge hon lever, så att jag nästan alldeles glömt bort att tala. Och när jag var odygdig för två år sedan, så såg hon, att hon icke kunde hålla mig i styr, och då ropade hon på mig och satte fast min klänning vid sin med en knappnål, — och så sitta vi sedan dess hela dagar i sträck, hon sticker strumpor, fast hon är blind, och jag sitter bredvid henne och syr eller läser högt för henne ur en bok. — Det är en sådan besynnerlig vana, att jag nu suttit fastsatt med knappnål i två år.

— Ack, min Gud, ett sådant elände! Nej då, jag har ingen sådan mormor.

— Men hur kan ni då sitta hemma?

— Hör på mig, ni vill veta vad jag är för en?

— Ja, ja!

— På fullt allvar?

— Ja, på fullt allvar.

— Nåväl, jag är en typ.

— En typ? Vad för en typ? — utropade flickan och skrattade så hjärtligt som om hon icke skrattat på ett helt år. — Det är sannernligen roligt att vara med er! Hör nu, se här är en bänk. Låt oss sätta oss! Här kom-

mer ingen, det är ingen som hör oss och — börja nu er historia! Ty ni kan icke övertyga mig, ni har en historia, ni vill bara komma undan. För det första, vad är en typ?

— En typ? En typ, det är ett original, det är en sådan där löjlig människa — svarade jag och gapskrattade själv, smittad av hennes barnsliga skratt. — Det är en alldeles särskild karaktär. Hör ni, vet ni vad en drömmare är?

— En drömmare! Kära ni, skulle jag ej veta det? Jag är ju själv en drömmare! Ibland när jag sitter bredvid mormor, får jag alla möjliga idéer i huvudet? Ja, när man börjar drömma, så funderar man ut så mycket, ibland gifter jag mig helt enkelt med en kinesisk prins... Men det är ju skönt emellanåt — att få drömma! Nej, för resten Gud vet! Nämligen om man ändå har något att tänka på, — tillade flickan, denna gång ganska allvarligt.

— Förträffligt! Om ni en gång gift er med en kinesisk prins, då skall ni alltså förstå mig fullkomligt. Nå, hör på. Men tillåt mig fråga: jag vet ju ännu icke, vad ni heter?

— Äntligen! Det var inte för tidigt!

— Ack, min Gud, men det föll mig in, jag hade det så bra...

— Jag heter Nastenka?*

— Nastenka! Icke mera?

— Inte mera? Är det för litet för er, ni oförnöjda människa?

— Om det är för litet? Tvärtom, det är mycket, mycket, riktigt mycket, Nastenka, ni goda flicka, eftersom ni från första stunden blivit Nastenka för mig!

— Ser man på! Nåå?

— Ja, hör då på, Nastenka, skall ni få höra en löjlig historia.

Jag satte mig bredvid henne, antog en pedantisk allvarlig pose och började som om jag läst upp något ur en bok:

— Det finns, Nastenka, såvida ni icke redan vet det,

* Smeknamn för Anastasia.

ganska besynnerliga vinklar och vrår i Petersburg. På dessa ställen är det som om det icke tittade in samma sol, som lyser för alla Petersburgs människor utan en annan, en ny, liksom särskilt beställd för dessa vinklar och vrår, kära Nastenka, och den lyser ned över allt med ett annat, egendomligt ljus. I dessa vinklar och vrår, kära Nastenka, levas det ett helt annat liv, olikt det som brusar bredvid oss, ett sådant som kanske bortom tre skogar och sju kungariken, men icke hos oss, i vår hyperallvarliga tid. Detta liv är just en blandning av något renhjärtat fantastiskt, varmt idealistiskt och på samma gång, (tyvärr Nastenka!) matt prosaiskt och vanligt, för att icke säga till otrolighet gement.

— Fy! Herre Gud! Vilket förtal! Vad skall jag väl få höra?

— Ni skall få höra, Nastenka, (jag tror, att jag aldrig kommer att

En gammal småstadsidyll

NYLIGEN FÖREKOM I DAGSPRESSEN ett meddelande om att vårt skönhetsråd riktat sin uppmärksamhet på den undanskymda, av blott ett fåtal stockholmare kända gamla Djurgårdsstaden, som även den hotas av förgängelsen. Området behöves för andra ändamål, säges det, en ny tid kräver nya former, och Djurgårdsstaden ligger så lämpligt i vägen för blivande regleringar av det stora strandområdet, varför dess existens äventyras mer och mer för varje nytt år.

Men de som ivra för bevarandet av vad Stockholm ännu har egendomligt och minnesmärkt från längesen gångna tider, äro redo att slå ett slag till gamla Djurgårdsstadens skydd.

Ty dessa små kvarter av kojor och småstads-hus från 1700-talet, belägna så gott som i skötet av det moderna och lysande Stockholm, genomskurna av backiga och krokiga gränder och inneslutande lustiga små gårdar med svalgångar, täppor och staket, utgöra onekligen en stadsbild av såväl historiskt som måleriskt intresse.

Ur en drömmares memoarer.

Av Fjodor Dostojevski. Översättning från ryskan av Ellen Rydelius.

tröttna på att kalla er Nastenka), ni skall få höra, att i dessa vinklar och vrår bo besynnerliga människor, drömmare. En drömmare — om det behövs en noggrann definition på honom — är icke en människa utan, vet ni, någon slags varelse av genus neutrum. Han slår sig vanligen ned någonstans i en otillgänglig vrå som om han ville gömma sig undan där även för dagsljuset, och när han döljer sig, så växer han fast i sin vrå som snackan, eller åtminstone äh han i detta avseende mycket lik det intressanta djur, som är djur och hus samtidigt och som kallas sköldpadda. Vad tror ni, varför älskar han så högt sina fyra väggar, som absolut äro målade i grönt, svartnade, trista och otillgängligt nedrökta? Varför går denne löjliga herre, när någon av hans få bekantskaper kommer för att besöka honom (och det slutar alltid med att han förlorar alla sina bekantskaper), varför går

denne löjliga herre och möter honom med en så förlägen min, med ett så förändrat ansikte och med en sådan förvirring som om han nyss inom sina fyra väggar begått ett brott, som om han fabricerat falska sedlar eller några verser, som han tänkt skicka till en tidning jämte ett anonymt brev, vari det heter, att den verkliga poeten är död, men att hans vän ansett det som en helig plikt att offentliggöra hans rimsmiderier. Säg mig, Nastenka, varför vill icke samtalet komma i gång mellan dessa båda herrar? Varför halkar icke ett skratt eller ett skämtsamt ord över den så oväntat komne och bestörte vännens tunga, han som annars tycker om både skratt och skämt och resonnemang om det täcka könet och andra muntra ämnen? Varför blir slutligen denne vän, som förmodligen är en ny bekantskap och just kommen på sin första visit, (ty någon andra visit blir det i ett sådant fall aldrig, vännen kommer icke igen en gång till), — varför blir vännen själv så förlägen, så stel, trots all sin kvickhet (om han nu har någon sådan) då han ser sin värds förstörda ansikte, vilken i sin tur redan hunnit bli alldeles handfallen och tappar de sista koncepterna efter jättelika men fåfänga ansträngningar att föra ett otvunget och omväxlande samtal, att å sin sida visa sin kännedom om fin sällskaps-ton, att likaledes tala om det täcka könet och åtminstone genom en dylik ödmjukhet söka behaga den stackars vilsekomne man, som av misstag kommit på besök till honom? Varför tar slutligen gästen skyndsamt sin hatt och går hastigt sin väg,

i skötet av Stockholm. :-

Mycket av livet i den gustavianska tidens Stockholm hör ju samman med Djurgårdens klassiska eklunder, och den småborgerliga idyll, som då var Djurgårdsstaden, fick odödlighet i Bellmans Gröna Lund.

Må Stockholms många ogärningsmän hejda murbräckorna inför de små husens rörande bön att lämnas i fred! Var övertygad om, att de ha en dubbel uppgift där de stå: dels den att utgöra hem för människor, fredliga och idoga existenser, som här vunnit en tillflykt undan Stor-Stockholms jäkt och larm, dels den att bilda ett ärnött och intresserikt blad i huvudstadens historia.

Våra här återgivna bilder framställa: 1. Hörnet av Östra Varvsgatan och Breda gatan. 2. Gårdsinteriör från Långa gatan. 3. Mjölmargården. 4. Järnvägen. 5. Gröna Lund. 6. Gårdsinteriör från Breda gatan. 7. Gårdsinteriör från Bergsgränd. — O. Ellqvist foto.

grund och botten är en mycket präktig pojke, och varför kan han icke samtidigt neka sin fantasi en liten nyck: att om också avlägset likna sin värds fysionomi nyss under hela besöket vid utseendet hos en stackars kattunge, som ett par barn kramat, skrämt och på allt vis gjort illa, sedan de förut tagit honom till fånga och förvirrat honom i grund och botten. Och som till sist har krupit bort under en stol i mörkret, där han en hel timme i lugn och ro kan skjuta rygg, fräsa och tvätta sin förorättade nos med båda tassarna och ännu lång stund efteråt se med fientlighet på naturen och livet, ja, till och med på allmosan från herrskapets middag, som ställts undan åt honom av den medlid-samma hushållerskan?

— Hör ni, — avbröt Nastenka, som hela tiden förvånad lyssnat till mig och spär-rat upp ögonen och den lilla munnen, — hör ni: jag vet icke alls varför allt detta skedde, och varför just ni framställer så komiska frågor. Men vad jag säkert vet, det är, att allt detta absolut hänt er, ord för ord.

— Utan tvivel, — svarade jag med den all-varligaste min i världen.

— Nå, om så är, så fortsätt, — svarade Nastenka, — ty jag vill mycket gärna veta, hur detta slutar.

— Ni vill veta, Nastenka, vad vår hjälte gjorde i sin vrede eller rättare sagt vad jag gjorde, ty hjälten i det hela är jag, i min egen anspråkslösa person. Ni vill veta, varför jag blev så orolig och förlägen för en hel dag vid min väns oväntade visit? Ni vill veta, varför jag for upp så, varför jag rodnade så, när dörren till mitt rum öppnades, varför jag icke kunde ta emot gästen och så skymf-ligt förgicks under bördan av min egen gäst-frihet?

— Ja visst! — svarade Nastenka. — Just det. Hör på: ni berättar vackert, men går det icke an att berätta litet vackert? Annars talar ni som om ni läste ur en bok.

— Nastenka! — svarade jag med värdig och sträng röst, knappt i stånd att hålla mig för skratt, — kära Nastenka, jag vet, att jag berättar utmärkt, men förlåt, jag kan inte berätta annorlunda. Nu, kära Nastenka, nu är jag lik kung Salomos ande, som hölls instängd tusen år i en kruka med sju insegel, från vilken man slutligen tog bort alla inseglerna. Nu kära Nastenka, när vi åter rå-kats efter en så lång skilsmässa, — ty jag har känt er länge, Nastenka, ty jag har redan länge sökt efter någon, och detta är ett tec-ken, att jag just sökt er, och att det var be-stämt, att vi skulle mötas, — nu öppnas i min hjärna tusentals ventiler, och jag måste rinna ut i en ström av ord, annars kvävs jag. Alltså ber jag er icke avbryta mig, Nastenka, utan lyssna ödmjukt och lydigt, annars tiger jag.

(Forts.)

Kring Folkens förbund.

Av LAGE STAËL von HOLSTEIN.

DET HAR SIATS, ATT DEN BLODIGA drabbning, som nu domnar av, vore världens sista krig. I den tron ha millionhårar härdat ut i löpgravarnas dy, i den förvisningen ha de lidande i hemmens maktlösa tystnad offrat vad de ägde, ofta allt. Parollen genljöd allt högre, ju mer fasaväckande kampmedlen översom å och under jorden ökade i hänsynslös grymhet, ju vidare den barbariska förödelsen spred sig över bygder, som likvisst ej sällan buro stämpeln av sekelförfinad kultur. Vad mer, kunde den förhårdade utropa, om blodbadets hekatomber ökas, tills den sista droppen gjutits av denna stridbara generation; men den nästa måste förskonas. För våra barn fordra vi en ny tidsålder. Intet torkar hastigare än tåren, intet glömmas fortare än nästans sår. Men det skall ej ske, att lättsinnets cancan åter går över Europas gravar. Ty denna gång har vår världsdel slitit ut sitt eget hjärta för att som pelikanen ge barnet liv. Och detta liv, det måste bli ett högre, ädlare, skönare.

En fåfång åkallan efter en ny människotyp, må skeptikern svara. *Homo homini lupus!* Nej, det är ej övertro på det mänskliga psy-

kets utvecklingskraft att vilja tillärna det för-måga att hädanefter gestalta en mellanfolklig ordning med helgd för fredliga livsvärden. Aldrig har ett krig haft en karaktär som detta, ett folkkrig, ett krig, där hungermodet i hemmen betydde lika mycket som en pliktfrom eller heligt fanatisk offerlust under frontens helvetiska marter. Tjugu millioner döda, eller, än värre, stympade, brända, vansinniga, härjade: inför en sådan katastrof måste den altruistiska lidelsen slå upp i ett nyskapande hat, och i dess degel måste fördomarnas slentrian smältas om till en samfäll vilja, till förståelse, till endräkt.

Idéernas virvelvind sopade undan troner och ministärer. Det trädde fram statsmän, som högt på skölden ville bära den nya aerans idealism. Ingen segrare eller besegrad skulle få nämnas, inga annexioner eller kontributioner komma på tal. Om kriget avkläddes sitt triumfatoriska begrepp, var bleve sedan dess hävstång: äregirigheten, avundsjukan, inbilskheten? Händerna skulle sträckas över gränserna och ej längre blott mellan kulturens bräckliga parnasser utan mellan de självstyrande folkens tribuner.

En tid såg det ut som om krigets furier vore tagna om strupen. Blodsförförelsen ägde ej längre någon lockelse. Vad var makt mot rätt? En ihålig stolthet att ha tvingat

på knä mot jublet över lyckans gemenskap?

Liksom sociala enheter smält samman till statsliga, liksom storstaten absorberat eljes vanmäktiga delar, varför ej ett samfund även nationerna emellan? Då tjuven, bedragaren, skändaren dömes var inom sitt samhälle, varför ej också utveckla rättsinstitutioner i det till bristning flämtande internationella samvetets tjänst?

Sekler ha gått, och deras försoningsdrömmar ha aldrig tagit liv. Men nu, ack, kampen har rivit sår, som burit renade själar i ljuset. Målet lyser med allt klarare glans ur dunklet. Och detta mål är allas, en världs, en mänsklighets — —

*

December 1917. Moskovitens välde störtat samman. Tyranniet hade fått banehugget. Där låg kolossen på lerfötter erbarmlig, oskadliggjord. Ängvälten som styrts att krossa och förinta var själv i grus och spillror. Frihetens genier fingo svinga sig hän att visa folket en morgonrodnad.

Men de flögo som Noas duvor utan att finna fäste. Intet var förberett för att bjuda dem en förstäelsens fristad. Och bjöds där en tillfällig hemvist, blev budskapet snart för-tolkat och vanställt.

Vi känna alltför väl händelseförloppet. Bolsjevismen blåstes under av en segrare, som bort ha bättre sans, den sattes i sätet av män, som blott visste sitt behov av hämnd, av blind och girig lystnad efter att trampa ned vad som byggts upp, allt, tills det blev kaos, tills friheten skulle ropa tyranniet åter. Som kejsar Vitellius kunde den röde hövdingen säga: *Bonus odor hostis, melior civis oceisi.* Millioner hade fallit på de fält, de trodde vara ärans, millioner kastades nu in i klassförgörelsens ångande hexkittel. Vapnen vilade vid vad som nämndes fosterlandets front. Men inom hundrade småsinthetens cirklar kämpades med våldets och hungerns vapen i extatiskt ursinne. Och mänskligheten vämjdes vid den usla synen.

December 1918. Maktfredens demon triumferar. Här stod ett folk, som vänt åter från imperialistiskt skryt till sin blyga, vackra tro på samverkan under idogt arbetes välsignelser, här stod det krossat, skymfat och dubbelt krossat, skymfat, därför att det hängt sig åt den ljusa bild, som svävade över slagfältens moln. En annan världsdel stoff hade kastats in i elden, vars bränder sakta syntes falna, och med ens slogo dess lågor upp, å ena sidan kvävande, å andra sidan bländande. Den utmärklade modern mötte vid sin trogna hård icke sönen, som segersäll bar den nya ærans insignier, utan fienden fjärran från, som i buffelstövlar trampade hennes lågande hjärta.

Då fick bolsjevismen sin nya näring. Den heliga väntan tog slut med ett liderligt skratt. De fjorton punkterna från Washington, jojo-men, de blevo panachen i fransosens hatt! Klockorna, som ringt så många segrar, klämtade icke över militarismens förbannade system men över kärleken, tålmodigheten, offerglädjen. Hatet steg. Och i alltjämt vidgade kretsar ansattes hexdansen kring seklernas kulturarv; nu kunde gärna dess skatter få låga. Riket var skändat, splittrat, förtrampat. Så förgör det till slut, till oigenkännlighet, till kaos! Besinningen, förnuftet, medömkan över mänskligheten var helst den lidit och drömt, wozu warum?

December — — —. Och då begav det sig, att man i de olika världsdelarnas metropoler begynte uppföra byggnader som säten för de lagstiftande och dömande kårer, som Folkens Förbund hade beslutat. De voro av ofantlig omfattning; ty de skulle hysa myndigheter av vitt skild befogenhet. Tvister mellan stater

HYLINS PARFYM I PULVER "GLOIRE"

börej förväxlas med puder. Hylins parfym i pulver är nämligen koncentrerad parfym i pulverform framställd enligt av oss upfunnet förfaringssätt. En ask av detta pulver innehåller mera koncentrerad parfym än en flaskas flytande parfym till samma pris.

Hylins parfym i pulver möjliggör även i motsats till flytande parfym en genomgående diskret parfymering av kläder, hud och hår. Allt kan parfymeras med "Gloire" parfym i pulver. Lämningar på fläckar å ömtåliga vävnader.

"Gloire" parfym i pulver (odeur "La Couronne", Liljekonvalj och Syren) utmärker sig för en utsökt fin och varaktig doft och är den eleganta världens parfym par préférence.

Till salu i alla parfymaffärer. Pris Kronor 3: — per ask.

Hylin & C:os Fabriks-Aktiebolag, Stockholm.

**DUN
TÄCKEN**

Högsta komfort.

**Idealet för II säng-
beklädning.**

**J. SVENSSON & BOURGHARDT
SPECIALFABRIK - VINSLÖV.**

Katalog
på
hogåran.

Rikstol.
20 &
121.

STEINWAY
Ensamagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasin
Calestbergsgatan 32 Stockholm.

H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjöl, Hafre-Must
Mot Reumatism och Gikt!
OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för klena personer och barn.

PARAMINT
PASTILLER
FORORDAS AV LÄKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.
SÄLJAS ÖVERALLT
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

inom samma rättssfär skulle dömas av ett råd med en makt, som ingen förnekade eller för vilken man böjde sig för att undgå bestraffning genom de maktmedel, som gemensamt skapats. Ty det fanns en codex av normer för den mellanfolkliga samvaron. Från utslag som fällts till nackdel för sämjan mellan grupper eller enskilda inom de olika förbundslanden kunde vädjas till domare, som ägde allas förtroende. För köpenskapens alla grenar funnos verk och tribunaler, vilka kände de olika landens behov, fördelade varorna dem emellan, upptogo till granskning de klagomål, som därav kunde uppstå.

Och runt kring dessa byggnader grupperades palatsen, där de internationella förningarna hade sina årliga möten och rådslag.

Det var ej så, att varje världsdel handlade som ett slutet helt. Den tanken var länge sedan flydd. Ty ett planetariskt världshushåll med förbindelser som alltjämt förtätades och förenklades, snörde alla länder samman i ett ömsesidigt beroende, som gjorde areopagens moniala förbindelser till ett välförstått intresse.

Och vapnen vilade — — —

*

De överkloke tala stilla och försmädligt om Folkens Förbund. Vad demos' instinkt åkallar, hur kunde det lyftas till tänkandets och statskonstens sfär?

System för freden, ja de ha varit flammade varsel, meteoror som glänst och försvunnit. En Alexander, Cesar, Napoleon sågo idén kanske skarpast, då de lade makten å en enda hand, sin egen — tills den slappnat och katastrofen kom. Koalitionerna, allianserna, ligorna för jämvikten, balansen, ränsmidandet ledde till katastrofer även de och snarare. Den heliga alliansen: en mystisk felsyn å möjligheten att klavbinda utvecklingen.

De ironiske må säga så, men det är ej med maktens riken vi i framtidshistorien röra oss utan med okuvligt fria nationaliteter. Ej med autokratiskt fastställda sociala gränser utan med ett obundet kretslopp av förnufts segrande makter. Hur fåfängt att tro på väldenas bestånd, hur fåviskt att dyrka en viss författningens formler!

Suverän är ingen individ, nationaliteten än mindre. Vad mer då att offra för broderskapet både friheten och jämlikheten! Krig stå ännu för dörren, men vem vet, om ej dock den nya sanningen står närmare? Världstanken kretsar kring Folkens Förbund. Quand même!

Kvinnohistorier.

Av S. BÖM.

TVÅ MÄN HADE TRÄFFAT VARANDRA i den stora tystnaden, som härskar i nordvästra Ångermanlands skogar. Den ene, som hette Ek, var en blond jätte, vilken hade vistats länge i skogsdjupen, och var väl förtrogen med livet utanför civilisationen. Den andre hette And och kom direkt från någon bygd söderut, varifrån visste inte Ek, och han frågade heller aldrig därom, fåordig som han var. Men han såg ibland på den andres smala, vita händer och vackra, nästan veka ansikte, då arbetets allvar krävde järnfasta grepp, och då log han gärna.

De jagade pälsdjur och hade maten för dagen av ätbart vilt, som kom i deras väg. Överåriga furors fall och repetergevärens knallande voro de enda ljud som störde den väldiga frid, med vilken nordlandsvintern beseglar naturens sabbatsro över vintermånaderna.

Var norrskenet tänt, skidade de båda männen till in på natten i spåren, men om molnen lagt sin grå slöja över nordlandets vinterljus, gingo de tidigt ned under snön. Snötäcket mätte tre meter i tjocklek och där rädde inte

**GAHNS
TVALAR**

**FÖRSTKLASSIGA
GULDMEDALJ STOCKHOLM 1897**

**TVÄTT-
PULVRET RENNEN**
Oskadligt för händer och kläder.
Populärt genom sin stora tvålhalt
och renhet.

*Giv barnen
varje morgon vad de
själva vilja ha: en kopp*
**THULE
CACAO**

Schweizer's Broderier

direkt från Schweiz, tull- & porto fritt till bostaden!
 Begär redan i dag vår kollektion i dräkter och bluser, konfektionerade och okonfektionerade, med äkta schweizerbroderier på battist, voile och opaline från Kr. 7.50, som mott ett 20 öres frimärke sändas Eder franko till benäget påseende.
 Samtidigt rekommendera vi Eder våra prover av garanterat solida nyheter till dräkter och bluser i duchesse, volulards, taffetas, crêpes, gabardine, eolienne, faille, côtelé, voile etc. från Kr. 2.95 pr. meter med särdeles rikhaltigt urval i svart, vitt och kulört, der likeså mott ett 20 öres frimärke sändes till benäget påseende.

Schweizer & Co. Luzern 10 (Schweiz)

Grummes Normal-Tvål

är en neutral tvätt-tvål, drygare än andra tvålar och är lämplig för all slags tvätt, men särskilt för ömtåliga vävnader.

Billigast i bruket

MUSTAD'S
VÄXT-MARGARIN

BEGÄR HÖGSTA MÄRKET:
MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

FALU-ÄTTIKA

— den bästa **konserverings-** **mat-** och **bords-ättika** som finnes i marknaden —

tillverkas och försäljes i parti av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-Bol.
STOCKHOLM.

bostadsbrist för två härdade män. Det var lugnt och varmt vid brasan där nere, och på risbädden hände det ibland att tungbanden lossnade.

Nu var det And såsom varande den pratammaste av de två, som bragte kvinnan på tal. Ek vände en spettad tjäder över glödhopen och hörde lugnt på.

"Vi män hava våra säregna fördelar framför kvinnan", började And. "Vi kunna göra oss ensamma. Kunde du tänka dig en kvinna här? Med hennes utpräglade begär efter bekvämlighet, och målmedvetna syftande efter en bomullsinlindad existens. Hon lever förr i rännstenen, hungrig och klädd i trasor, än hon tar mödorna här bland oss, för att gå välklädd och mätt, endast därför att rännstenslivet ger henne tillfälle att ibland skymta en flick av sina önskingar genom något av de fönster hon slinker förbi. — Och ve den, man, som åsamkar sin hustru mödor..."

Här gjorde Ek en rörelse, han fick liksom liv i blicken.

"Du säger det!" mumlade han.

"Vet du varför jag är här?" fortsatte And. "Du har visserligen inte frågat mig därom, men du kan få veta det ändå. — Ser du! Jag hade en hustru, medan jag var kvar där söderut — det är likgiltigt var. Och mitt hem var sådant, som en medelmåttigt begåvad man kan bestå sig med, om han får utnyttja sin begåvning. Hustrun var väl uppfostrad, och jag skådade framtiden i ljuset. Hon skulle lyckliggöra hemmet, så som man tilltror en kvinna kunna göra det.

Har du tänkt dig in i vad som en kvinna skulle kunna åstadkomma därvidlag?" frågade han plötsligt.

Ek gjorde en handrörelse som avbröt den andres ordflöde.

"Spekulera mindre! Vad var orsaken till att du gick norrut?"

And blev varm.

"Du har haft dina miner åt mina härier ibland," stötte han fram, "men de voro ändå för grova att häkta snörliv och klänningshyskor, och de voro för olämpliga till skoknäppning och..."

"Du kunde inte lära henne det? Nå, var det inget annat?"

"Hon blev med barn..."

"Nå, än sedan?"

"Skulle du finna det angenämt att bli utpekad som brottsling för en gärning, som är mänsklighetens uppehållande kraft?... Hon led av sitt tillstånd! Och varje dag öste hon sin ilska över mig i kaskader av okvädinsord. Jag var tröstlös, fast läkaren förklarade allt vara i god ordning. — Jag stod där utpekad av henne själv för att ha dragit lidande över henne... Om hon inte hade varit så dyrbar för mig just då! Och jag visste, att smärtan skulle komma på allvar en dag, och för den stunden fasade jag..."

Men då mitt nervsystem var spänt till bristning, ordnade jag i hast för mig och begav mig till tystnaden, lugnet och ron."

Ek log. Han lade tjädersteken mot bösskolven och styckade den med sin bredbladiga slidkniv. De togo för sig och åto under tystnad. Men efter något begrundande började Ek tala, stilla och sakta som i andakt.

"Olika orsaker kunna leda mot samma mål. Även jag sökte mig in i tystnaden för en kvinnas skull. Men det var för att hålla hennes minne heligt. Hon var en god hustru, fast hennes lott vid min sida var hård.

Fjällbönder leva ofröst på gott och ont. Men de lära sig att taga vara på försynen, en konst som jag kan, och du är icke heller oemottaglig för den lärdomen, har jag tyckt mig finna. Och våra kvinnor kan det även.

Jag fick min hustru på vanligt sätt, enligt den sed som man vant sig vid innanför polcirkeln...

— Hon lärde mig förstå att hemmet som rådde under hennes hand var ett gott hem.

Brana-Kaffe

finnes åter!

Sedan tillverkningen under 3 år varit nedlagd tillfölje brist på råvaror, kunna vi nu åter erbjuda *Brana-Kaffe* av gammal välkänd kvalitet. Detta allmänt omtyckta fabrikat, vars huvudbeständsdel är spannmål, har ej någon som helst gemenskap med under kristiden ymnigt förekommande s. k. kaffesurrogat.

Skulle Eder handlande ej föra *Brana-Kaffe* sända vi direkt till Eder mot postförskott eller förskottslikvid. Pris 2.25 pr kg.-paket. Minst 2 kg. fraktfritt.

Brana-Fabriken, Stockholm 5

Aberopa denna tidning!
BOLINDER'S

Olika storlekar för **hushåll, restauranter, slaktare, charkuterier m. m.**
 Priskurant på begäran från **Bolinders Stockholm**

ZENITHS

Växt Margarin
är det förnämsta

EN KOPP HULTMANS RENA CACAO

är det bästa på hela världen!

Ferrin

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande.
Föreskrives av många läkare.
Fås på apoteken.

**A.B. FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG**

Flyglar, Pianon, Orglar från landets
förlämnade fabriker. Försäljnings-
magasin. Stockholm: Drottningg.
28. Göteborg: Arkaden, Malmö:
Österg. 28. Norrköping: Drott-
ningg. 16. Gävle: N:a Kungsg. 25.

"FINNESS"
A.B. ÖREBRÖ SKOCREAM

EUCALYPTUS

Tabletten

är välsma-
kande, kraftigt
verkande vid
förkylningar hals-
o. strupåkommor etc.

Weydes Tekn. Fabriks A/B., Norrköping.

La Mascotte Hud-Crème

Det bästa för ansikte o. händer.

ENGELSKA
"KVICK-SOPPOR"
Befar det hos eder handlande
Parti: Ringheim Katrineholm

**ELEKTRISKA KOKKÄRL AV
ALUMINIUM**

ELEGANTA, DRIVTISKA
LÄTTA ATT HÅLLA REHA
INOM GIFTIGA OXIDER
INOM OMFÖRTENNING
TAGA EJ SKADA
VID TORRKOCHNING

ELEKTRISKA A.B. SKANDIA
STOCKHOLM

Bärgningen på fjällängarna var inte barnlek, och jag måste ligga i spåren efter vildren veckor igenom för att hålla mat i huset. Men jag kunde vila mig efter dessa provande dagar i trygg känsla av ett kärt och ömt väsen i den låga, grå stugan.

En vinter måste jag ligga efter vildren mera än vanligt, därför att bärgningen varit knapp på den magra jordremsan längs fjällströmmen. Kvicksilvertermometrarna fröso det året, och ingen kände hur lågt kölden gick. Och på våren, när solen stack på, kom lungorna i olag på grund av att den hårda vinterluften pressat för starkt. Jag låg i feber i tre veckor. Men på mornarna innan fåglarna hunnit lämna nattkivsten, kunde jag höra min dubbelbössa knalla borta i skogsbrynet, och hon höll mig med kraftig mat de få gånger, som jag orkade äta. — Jag kom på fötter och blev i stånd att gottgöra hennes gärningar... Du kan lägga märke till, att hon var i grossess då. Längre fram på sommaren kom jag ned från fjällängarna en kväll, och jag hade anat att hennes provodag inte kunde vara långt borta. Hunden gav skall och varskodde, men hon mötte inte på gården, så som hon brukade. Då jag kom in, låg hon blodig i sin säng... men hon log... Och inte nog därmed. Hon räckte min son mot mig med en värdighet, som hon hade rätt att visa en sådan stund.

— Du tillåter väl att jag påpekar att jag höll av min hustru och min son i det ögonblicket?"

Den andre nickade under tystnad.
"Det gick några år, som voro fyllda med lycka. Men så kom den dag, då vi stodo vid skiljevägen. Jag har lärt mig förstå efteråt, att det var blindtarmsinflammation, som det hade varit lätt att bota. Men på den tiden kallades den sjukdomen ännu för 'tarmvred' i våra trakter, dit ingen läkare satt sin fot än, och den som råkade ut för den sjukdomen kom aldrig upp mera. Hon kallnade i mina armar en vinternatt, under det vargarna tjöto i skogsbrynet. Men innan hon upphörde att andas, försäkrade hon mig, att jag var en bra man.

— Jag var nedtryckt en tid efter den händelsen och hade inte riktigt ögon för vad som skedde omkring mig. En dag upptäckte jag, att sonen var borta. Hunden kom i sträckt lopp fram ur skogen och slet mig med. — Men blodspåret gick rakt uppåt fjällstigningen, och där var intet att göra. Detta var vargens första och sista illdåd mot mig, och detta har kostat hela släktet dyrt.

Jag sålde allt det jag ägde och begav mig först söderut. Men då jag fann sådant som du har berättat, begav jag mig åter norrut, och här har jag varit i många år. Här äro minnena dyrbarast, och de tränga sig gärna på en när allting tiger."

And låg tankfull och teg. Han märkte först om en stund att han blivit ensam. I undran över vart den andre tagit vägen tittade han upp över snökanten, alldeles lagom för att få se två eldstrålar stinga fram igenom mörkret alldeles i närheten. Knallarna brakade i den hårda luften, och sedan ekot tonat ut, hörde han hur Ek svor, sävligt och innerligt och med övertygelse, så som han brukade svära då han var nöjd. Några minuter senare voro de ifärd med att kränga skinnnet av var sin varg, som ännu ångade kroppsvärme invid elden.

"Du kan lägga märke till, att ingen varg går med livet ut ur skothåll från mig, om han väl en gång råkat inom detsamma", sade Ek. "Den natt, då min hustru gick bort, tjöto de och störde stundens frid, och de ha rivit min son. Dessa ögarningar ha inlett en bedrövlig händelsekedja av olyckor för dessa djur. Den som har älskat stort, kan hata stort. Gud vet, hur många det är som fått sätta livet till vid det här laget."

— And sov dåligt den natten. Han låg och såg upp i den dunkelgröna luften och förnam den andres regelbundna andhämtning som en mistlurs råmande i den stora tystnaden.

Och på morgonen, först sedan de fått skidorna på, talade han lågmält och meddelade, att han hade för avsikt att ge sig söderut.

"Är det kvinnan, som du lämnat?" frågade Ek.
"Jag antar, att jag stannar redan vid någon av de första byarna i fjällbygden", svarade And.

Florodol- Tvålen

Jag har mammas tvål jag!

"Viyella" Flonell

är i alla avseenden hälsosamt, starkt och elegant till
**SPORTSSKJORTOR
OCH SPORTSBLUSAR**
(Tennis-, motor- och segelsport). Viyella flonell krymper inte och bevarar alltid sitt vackra utseende samt är världsberömt för sin goda mjuka kvalitet.

För att vara säker på att få den äkta Viyellan lägg då märke till att namnet är påtryckt tyget eller plagget.

Ar det svårt att få Viyella, skriv då till
WILLIAM HOLLINS & CO., LTD.
Newgate Street, London E. C., England
som uppger eder närmaste detaljhandel

Det är över-
Draskande
behagligt med
några droppar

Barnängens
**KÖLNER-
VATTEN**
i tvättvattnet.

Cloettas

GULD-CACAO

och

CHOKLAD

Förnämsta
svenska fabrikat

Säljas överallt

**Lediga platser
Platssökande
Inackorderingar**
samt
Diverseannonser
återfinnas i *Binumret*.

MER och MER
övertygas den ärade allmänheten om att
VYV-TVÅLEN

är den förnämsta bland tvålar.
VYV-TVÅLEN säljes i varje välso-
terad parfym- och herrekliperingsaffär.

Österlin & Ulrikssons
Kem.-Tekn. Fabrik,
YSTAD.

SVAR

(Forts.)

— När ni säger att både ni och er man är häftiga så inses tydligt vad vi allra först skola råda till. Och det är detta, att ni bör lära er självbehärskning och därtill lära er att rätta eder efter er man. Självbehärskning böra alla människor lära sig. Vi fordra det av ett litet barn. Ty vad är lydnad annat än självbehärskning, att offra den egna viljan för att göra en annans. Och vad man fordrar av ett barn, det bör en vuxen fordra av sig själv. Och när två vuxna tvista, vem skall då ge vika? Jo, den ädlaste, den visaste, den klokaste. Viset och klokhet komma ju med åren. Alltså bör den äldsta ge vika. Ni är 9 år äldre än er man. Alltså har ni 9 års viset och klokhet framför honom. Han har gift sig med er av kärlek. Se då till att hålla denna hans kärlek vid makt. Har den svalnat, så blås ny låga i den. Värm upp den. Ni har ju alla trumf på hand, först hans kärlek, som ligger i djupet av hans hjärta. Ni har en liten rar gosse, som han tycker om. Alltså liv och glädje i hemmet. Om han talar om ideligen vad han gjort för er, så är ju detta bara en smula barnsligt, som man inte skall bry sig om, allra helst om ni är 9 år klokare än han. Håll bara fast vid er man. Vinn honom igen. Kläd er nätt och fint, hav håret klädsamt. Frisera er var dag. Hav något vitt och klädsamt om halsen. Se till det förklädet går i färg med blusen, så att där, även i rama vardagslag, är harmoni i er dräkt. Den som har för vana att göra det styr alldeles av sig själv om det harmonien genomföres överallt i hemmet. En sådan människa lägger villigt och gärna ett och annat offer på fridens altare. Laga god mat, omsorgsfullt, hur enkel den är. Hav den färdig i rätt tid. Hav hemmet prydligt. Håll samman hemmet. Gör frid med er man. Låt gossen bli solskenet och föreningspunkten. Kom ihåg att nu har ni fast mark under fötterna. Började ni något annat så saknade ni detta och månet bitert kunde tillstötta, som ni nu inte har en aning om.

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIA
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Finnes å alla apotek.

**FREJAMI
PASTILLERNA**

fylla såväl hygienens som den goda smakens krav. Vålgörande vid fall av hosta, heshet och liknade åkommor.

REN SÖCKERPRODUKT!

SÄLJAS
ÖVER-
ALLT!

Trubaduren sjunger med livlig gest: **Pix** är bra och **Pix** är bäst!

Askar i förseglade omslag: 75 öre och i påsar: 25 öre.

Dina blommors trevnad
Är ditt hems trevnad.

Detta uppnås genom
användande av

Stidsvigs

Blomstergödning

**A.-B. FETTINDUSTRI,
Malmö.**

Finnes hos de flesta frö- & blomsterhandl.

E. SJÖSTRAND

62 Västerlånggatan 62, i tr.

**Damskrädderi
& Kappaffär
- Kappfabrik -**

Egen tillverkning av **Damkappor,
Dräkter, Bachfisch- o. Barn-
kappor.**

Reella varor. Humana priser.
Beställningar emottagas.

**Frälsningsarméns
Handelsdepartement**

24 Östermalmsgatan 24
STOCKHOLM

**Bok-, Musikinstrument
och Pappershandel**

Filialer:

S. Allégatan 9, Göteborg
Norrandsgatan 21, Sthlm

Musikinstrument:

Gitarrer, mandoliner, gitarr-
mandoliner, gitarrlutor, violi-
ner, citor, dragspel, flöjter,
klarinetter, mässingsinstru-
ment av förstklassig svensk o.
utländsk tillverk., trummor,
fodral, strängar o. övriga till-
behör. Orglar från främsta
fabriker. Hög rabatt vid
extra kontant köp av orglar.

Äkta Ceylon-Té

å 10:— pr kg. Lever. i hektopaket.
Arméns berömda Kakao
å 6:50 pr kg. Lever. i hektopaket.

**HEMMETS
KOKBOK**

HAR NU TRYCKTS I

200,000 ex.

P. A. Norstedt & Söners Förlag

**Främst i världen
ställer vår nya,**

främsta stå våra erkänt förstklassiga
Planinon.

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken.

Grund. 1865. Mästersamv. 41. Sthlm.
Verkst. direktör: M. Th. Dahlström.

patenterade
uppfinning
**ANGELICA-
ORGLARNE**

och med de

Med en blandning

av koks och brännstov utvinnes vid
kamineldning effektivaste värmealstring
samt bästa ekonomiska resultat.

Blandningen lämplig till så gott som
alla kamintyper.

Begär närmare upplysningar samt
rekvirera som prov 1 hl. av varje
bränslesort.

Obs! Betydligt nedsatta priser.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT A.-B., Stockholm.

Telefoner: »OLAUS OLSSONS».

Annonsera i IDUN!

Det bör ej vara

damerna obekant

att man med Gooda-
Jästmjöl når det bästa
resultatet vid småbak.
Säljes i burkar å 25, 40
och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & C:o, Göteborg

Briljant skriven

är omdömet om Gottfried Erdmann och hans
hustru av *Helene Christaller* (förf. t. Helig
kärlek). Övers. fr. tyska orig. 24:e upplaga.
Pris 7.50. **Lindblads Förlag, Uppsala.**

Röd näsa, röda händer, frost-
skada i allmänhet är

DAMERNAS SKRÄCK

Med fullt förtroende kunna Ni
häremot använda Bores frostbal-
sam vilket medel även hjälper
mot gammal frostska. Bores
Frostbalsam är känt sedan 40
år tillbaka och verkar synbarli-
gen efter första behandlingen.

Absolut oskadligt. Följ noga
bruksanvisningen. Säljes i par-
fym- och kemikalieaffärer, 4 kr.
per flaska. En gros: A.-B. Par-
fymeri Barlach, Stockholm C.

Ni kan ej gå på 'Bio'

eller teatern varje kväll i veckan. Någon gång längtar Ni säkerligen efter en angenäm stund hemma hos Eder. Detta nöje förhöjes om Ni har en av våra

EKOPHON TALMASKINER

och några vackra skivor. Ni kan då välja mellan en sång av Caruso eller Melba, ett violinföredragande av Kubelik eller Kreisler.

Kostnaden härför kan Ni själv bestämma. Talmaskinerna säljas även på avbetalning! Vårt stora lager möjliggör för envar att erhålla ett instrument i önskat prisläge.

Resonansapparater! Gör oss ett besök eller begär kataloger.

A.-Bol. Nordiska Musikaffären,
Stora Nygatan 11.
Röd o. grön spårvagn passerar.
R. T. 210 14. A. T. 149 90.

Slösa icke med äggen

vid bakning och matlagning utan använd i stället

AHLGREN'S ÄGGERSÄTTNING

som dessutom även ersätter jästmjöl, bakpulver o. d. samt sparar smör. Säljes överallt.

Varnas för mindervärdiga efterapningar.

F. Ahlgrens Tekn. Fabrik
Gefle.
Kungl. Hovleverantör.

Husqvarna

Symaskiner

Tjåna med heder sin ågare i 100 år.

Förmånliga avbetalningsvillkor.

HUSQVARNAS NAMN PÅ FABRIKATET

GARANTERAR FULLGOD VARA

är farligt att gifta sig utan kärlek, det har ni bittert fått erfarva. Och nu vill ni lämna allt. Tänk er för ännu en gång! Er man har dock varit god mot er och gossen. Edert barn har fått ett hem. Det är ju ingalunda finkänsligt av honom att påminna er om ert beroende, men det är ej heller rätt av er, att i minnet offra åt den, som var er kärlek — kanske har ni låtit mannen förstå detta — det har kanske pinat honom lika mycket, som han pinat er. Vem vet, om inte också han har "en känslig natur". Ni äro båda häftiga. Sålunda fel å båda sidor. Ni passa ej för varandra. Kära ni, det händer så ofta, att vi människor ej passa för varann, det "kör ihop", både här och där. Men, det finnes en konst, som heter anpassning, och den kan läras, måste läras, om vi människor ska kunna leva lyckliga tillsammans. Lågg band på er häftighet, hårda er veka natur, försök att vara vänlig och glad, tvinga genom hela ert sätt och uppförande er man att uppskatta er. Låt det ej bli en "fix idé" hos er att ni måste skiljas från er man! Betänk, att också hos främmande människor måste ni känna er beroende, också där kommer er "känsliga, veka natur" att få många hårda stötar, också där kan er häftighet vålla svårigheter, och så har ni därtill en ständig känsla av ottrygghet för ålderdomen. Försök att skaffa er hemlycka, där ni är, försök att ålska er man, så vaknar kanske hans första kärlek igen! Lycka till!

Evert.

N:o 15. Möjligan skulle ni kunna få något uppslag genom att vända eder till Edestahemmen, Stadsmissionens lanthem och husmodersskola för flickor. Eller skriv till fröken D. Peterson, Johannesdal, föreståndarinna för Nybygget, Fredrik Petersens uppfostringsanstalt för flickor av "Pauvres honteux". Brev adresserades förr: Gust. Carlssons bokhandel, St. Nygatan 32. Om ni annonserade, skulle ni eljes möjlighet (Forts. i B-numret.)

BREVLÅDA

RED:s BREVLÅDA.
"Rådsvill 23-åring", som på frågoavdelningen hade införd frågan n:r 27, torde för redaktionen uppges namn och adress, då mot insändande av svarspörto till henne anlänt enskilt svar skall tillställas henne.
"En sjuttioåring", som hade införd frågan n:o 31 — dito.
"Stora syster", frågan n:o 25 — dito.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.
Försäkrings A.-B. NORRAN, Göteborg.

Kvinnan i affärslivet

- Huru stor är hennes framtid?

Erfarenheten visar att de skickligaste och bäst avlönade hava först genomgått en grundlig undervisning vid

REMINGTON

INSTITUTET

Hamngatan 32, 2 tr.
Anmål Eder genast till kurserna i
Maskinskrivning och Stenografi.
Allm. 90 11 Riks Norrm. 555.

PARAFFININJEKTIONER

Före

för profilförändring av näsa och haka, även kinder, nyckelbensgropar m. m. Facial extension (operativt utplånande av ansiktsrynkor), samt alla övriga plastiska operationer utföras efter världsberömda amerikanska och franska läkares metoder.

I övrigt allt som tillhör modern kroppskultur.

Efter

MARIA ENQUIST,
EXAM. SJUKGYMNAST.

INSTITUT
FÖR SKÖNHETSÅRD &
PLASTISKA OPERATIONER

BIBLIOTEKSG. 6-8

Före

Efter

Annonsera i Idun!

Allcock's Plåster

Etablerad 1847.

EAGLE BRAND.

Världens Mest
Betydande Utvärtes
Läkemedel.

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med Allcock's. Förmår starka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna
lindras hastigt af Allcock's Plåster på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säjes i alla apotek öfver hela den civiliserade världen. Kan påläggas **hvarhåst smärtor** finnas.

Skulle Ni vara i behof af ett piller,
TAG DÅ
UTAF **Brandreth's Piller**

Fullkomligt
vegetabiliska.
(Est. 1752.)

Vid förstoppning, gallejuka, hufvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALLCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

En uppseendeväckande

filmnyhet!

Den kända aktrisen

Gaby Deslys

som filmprimadonna.

Samtidigt som den svenska och för övrigt den utländska pressen meddelar, att den världsberömda aktrisen Gaby Deslys avlidit, har till Sverige anlant en utmärkt fransk film, benämnd

“Varieté-Primadonnan“

med Gaby Deslys i huvudrollen,

Filmen har inspelats under sistlidne sommar av den kända firman Eclipse, Paris, och när filmen var fullbordad för spelning uppsattes den å ej mindre än ett 60-tal biografteatrar i Paris, vilket är ett bevis på Gaby Deslys stora popularitet.

Filmen får sin urpremiär för Sverige

Måndagen den 1 mars

å

STAR och SIBYLLAN

och blir således även den svenska publiken i tillfälle att se den populära divan.

Filmen uthyres med monopolrätt av:

AKTIEBOLAGET FILMS

Klarabergsg. 40 - Stockholm.

Idun utgives denna vecka i A och B.

“Mamma! Mamma!!
Vovve åt upp min
Tvål!!!”

“Och det var
VINOLIA”

VinoliaTvålar finnas överallt.

V 18

